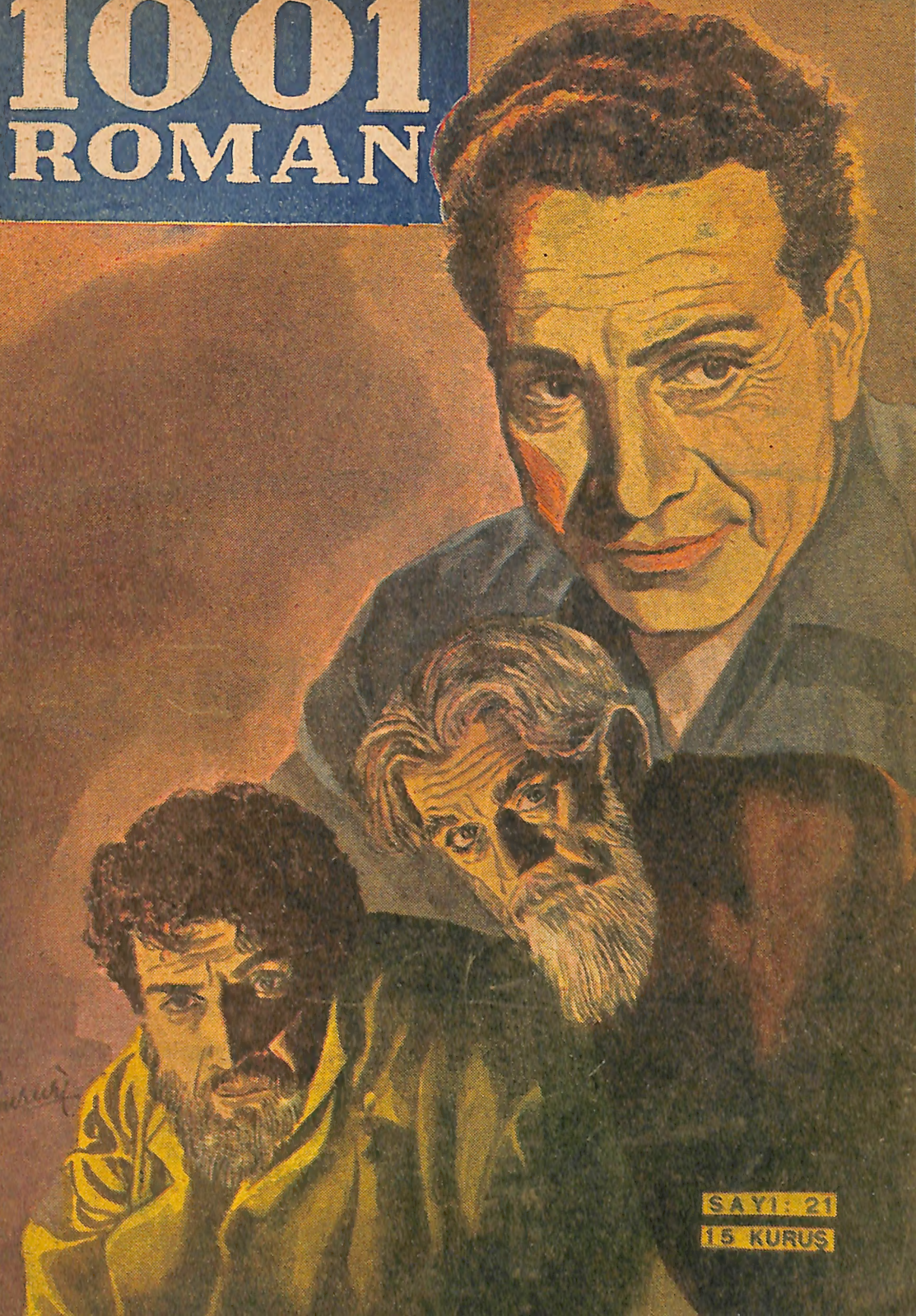

1001 ROMAN

SAYI: 21

15 KURUŞ

1001 ROMAN

SAHİBİ VE UMUM
NESRİYAT MÜDÜRÜ:

TANSİN DEMİRAY

YAZI VE TEKNİK
İŞLERİ SEKRETERİ:

SEDAT AKPINAR

Her Hafta Pazartesi Günleri
Çıkarılır Gençlik Mecmuası

ABONESTİ:

Altı aylığı 28 sayı 890 kuruş.

Yıllığı 52 sayı 780 kuruş.

ADRES:

Ankara Cad. No. 36 — İstanbul
Telefon: 23714

Çıkaran: TÜRKİYE YAYINEVİ
Basıldığı yer: TÜRKİYE BASİMEVİ

İÇİNDEKİLER:

SİNEMA AKTÜALİTESİ
Haberler

CANAVAR DOKTOR
Roman

SERSERİ PRENS
Hikâye

TÜRKİYE KURAGI
Temel atma merasimi

J. CARROL NAISH
Portre

GİZLİ AJAN
Film Hikâyesi

DAĞ KARTALI
Resimli Roman

ACEMİ KARTAL
Hikâye

(Kapaktaki resim : Portre
yazımıza aittir.)

16 Eylül 1946

SİNEMA Aktüalitesi

SONUNA KADAR SARHOS

Beyaz perdenin en iyi sarhoş rolü oynayan artisti olarak seçilen Jack Norton Halen meşhur eski komiklerden Harold Lloyd'la bir film çeviriyor. Eserde Jack rol icabı baştan sonuna kadar sarhoş olarak gözükmetedir.

SEYAHATE ÇIKTI

Brandia Joyce ve Don Porter'le «Tehlikeli Kadın» fil-

TÖREN YAPILACAK

Universal idarecileri Eylül ayının onunda Deanna Durbin için büyük bir tören yapmaya hazırlanıyorlar. Bundan on sene evvel o gün

Deanna Universal idarecileri ile bir kontrat izmahıyarak «Üç Modern Kız» filmini çevirmeğe başlamıştı. Hollywood'ta bazı kimselerin iddia ettiklerine göre Universal'i Deanna'nın filmleri iflâstan kurtarmıştır.

ARALARI ACILMIS

Bette Davis'le Joan Crawford'un arası dehşetli açıktır. Bupa sebep Joan 1945 Akademi Mükâfatını kazanınca Warners idarecilerinin «Hu-

mini çeviren Patricia Morison temsiller vermek üzere Cenubi Amerika seyahatine çıkmıştır.

NEREDE DOĞDULAR?

«Three Strangers - Üç Yabancı» filmini meydana getiren Sydney Greenstreet İngiltere'de Jan Lorring Çin'de, Geraldine Fitzgerald İrlanda'da, Peter Lorre Avusturya'da, rejisör Jean Negulesco Rumanya'da, John Alvin Amerika'da doğmuşlardır.

KİMLER OYNUYOR?

«Kara Melek» filminde Dan Duryea'yla beraber Jue Vincent, Broderick Crawford, Peter Lorre ve Canstance Dowling oynuyor.

roresque» filminin başrolünü ona vermeleridir. Halbuki eskiden bu rolü oynaması Bette Davis'e teklif edilmisti. Aynı filmin erkek yıldızlığını John Garfield yapıyor.

CANAVAR DOKTOR

ÇEVİREN-

Solelli

Smit anahtarları aldı. Bana dönerek:

— Haydi, Petri, dedi. Kaybedecek bir dakikamız yok. Arabamız bekliyordu. Hemen atladık. Son süratle hareket eden otomobil bir kaç yüz metre ilerlememişti ki Smit birdenbire şoföre durmasını emretti. Sonra bana dönerek:

— Kodbi'nin takma saçını unuttum. Onu mutlaka almalıyım. Sen beni bekleme. Al anahtarları... Defteri bul doğru Skotland Yard'a gel. Haydi!

— Fakat Smit bir iki dakikanın bir tesiri olmaz ki... Otomobille geri dönüp alalım.

— Çıldırtma beni!. Sana dediğimi yap... Bir saniyelik gecikme herşeyi mahvedebilir. Fu-Man-Cu o defteri bırakacak mı sanıyorsun? Çabukol!

Otomobilden atladı, koşarak uzaklaştı.

Arabada tek başıma kalınca düşünmeğe başladım:

Her gün, her saat bir ölümlle karşılaşacağımız bu tehlikeli macera her halde bir gün bizim için de bir ölüm tuzağı hazırlıyacaktı. Bir akşam evvelki gibi her zaman kurtulmak nasip olacak mı idi? Lâkin ne olursa olsun bu sergüzeşt beni çok alâkadar ediyor, içime korku vermesini rağmen bütün benliğimi heyecandan titretiyordu.

Otomobil evin önünde durdu. Hemen atlıyarak kapıyı çaldım.

Kapıyı ihtiyar bir kadın açtı. Kendimi takdim ettim:

— Ben Doktor Petri'yim. Maalesef size fena haberler getiriyorum.

Zavallı kadıncağız samimi bir teessürle ellerime sarıldı.

— Sakın... Bir şey mi oldu ona? Ah zaten şüpheleniyordum. Birkaç gündür evin arkasındaki bahçeden garip, ulumaya benzer sesler işitiyordum. Şimdi siz gelmeden bir iki saniye evvel de aynı ses tekrar işittim. Bu işte korkunç bir şey var ama anlamıyorum. Ah zavallı çocuk!

Kadıncağızın gözleri sulanmıştı. Elinin tersiyle akan yaşları sildi.

— Yukarıda, onun odasında bir genç kadın var, dedi.

Hayretle durakladım. Bu mühim bir şeydi.

— Dün akşam geldi ve Bay Kodbi'yi bir saat kadar bekledi. Bu sabah tekrar geldi. Yarım saat evvel yine geldi. Şimdi hâlâ yukarıda...

— Bu genç kıızı tanıyor musunuz?

— Hayır ilk defa görüyorum.

Birdenbire meseleyi anlar gibi oldum. Şimdi yukarıda bulunan kadın Fu-Man-Cu'nun adamlarından biri idi. İhtiyar kadının işittiği ulumaya benzer ses de benim geldiğimi kendisine haber vermek için kullanılan parola idi. Demek ki tam zamanında yetişmiştim. Hafif bir ipek hışırtısı... Yavaş ve ses çıkarmaktan korkan adımlar...

Genç kız merdivenden iniyordu!...

Yıldırım gibi merdivene atıldım. On, onbeş basamak yukarıda, ipek mantoya bü-

rünmüş bir kadın hayali!. Beni görünce ters yüzü geri döndü. Basamakları üçer üçer atlıyarak tekrar yukarı çıkmaya başladı. Ben de peşinden fırladım. Demin çıktığı kapısı açık duran odaya daldı. Kapıyı kapamağa vakit bırakmadan ben de girdim. Kapıyı kapıyarak, arkamı dayadım. Kadın odanın bir kösesine büzülmüştü. Çıplak kollarının, siyah saçlarının rengi bana yabancı gelmedi. Evet ben bu kadını tanıyordum. O idi! Evet o!. Bir gece evvel Sir Krikton'un evinin önünde bana kokulu zarfı veren genç kızl!

Acı acı güldüm. Anahtarla kapıyı kilitlerken mırıldandım:

— Demek tam zamanında gelmişim.

Genç kıızı bir çığlık kopardı. Yerinden fırladı. Büyüyen gözleri ile gelip karşıma dikildi.

— Siz... Siz ha!

— Buradan ne aldınızsa hemen iade ediniz, dedim. Şimdi beraberce karakola gideceğiz.

İki üç adım daha ilerledi. Gözleri korkudan büyümüştü. Dudakları titriyordu.

— Yemin ederim hiç bir şey almadım... Yalvarırım siz... Bırakın gideyim!

Omuzlarına sarıldı. Ellerile beni sarsmaya çalışıyor, yalvaran gözlerle gözlerimi arıyordu. İtiraf ederim ki genç kızın güzelliği bütün ruhumu sarmıştı. Vücudumun titrediğini hissettim. Az kaldı kendimi kaybediyor, vazifemi unuttuyordum. Birdenbire kendimi topladım, genç kıızı ittim.

— Benden yardım bekleme hakkın yok, dedim. Buradan ne aldınızsa bırak!

Ceketimin yakasına sarıldı, korkudan titriyen bir sesle inledi:

— Size hepsini söyleyeceğim... Cesaret edebileceğim kadarımı anlatacağım. Ah eğer sizin yerinizde arkadaşınız olsaydı. Onunla hesaplaşmasını pek güzel bilirdim. Lâkin siz... Size karşı ben ne

yapabiliriz ki?.. Elinden bir şey gelmez... Ah, eğer anlasanız bu kadar zalim olmazdınız. Ben sizin kadınlarınız gibi serbest değilim. Bana emredilen herşeyi yapmak mecburiyetindeyim. Çünkü ben bir esirim... Anlıyor musunuz bir esir!... Yalvarım size beni polise vermeyin... Hem dün gece sizi ölümünden kurtardığımı unuttunuz mu?

Bu yalvarış beni mahvetti. Bütün düşüncelerim altüst olmuştu. İradem, kuvvetim hepsi kırılmıştı. Bunu genç kız da anladı:

— Belki ben merhamete layık değilim. Belki düşündüğünüz kadar fenayım. Lâkin sizin polisle işiniz ne?... Bir kadını ölümün pençesine teslim etmek sizin işiniz değildir. Yalvarım benim düşmanım olmayın. Bana arkadaş olun, beni ondan kurtarın!.

O anda bu genç kıza için-

de bulunduğunu feci vaziyetten kurtarabilmek için hayatının yarısını feda etmeğe hazırdım. Bu kız katiyen Fu-Man-Çu'nun suç ortağı olamazdı. Hem Neyland Smit de aynı fikirde değil miydi? O da genç kızın bütün bu işleri istemiyerek yaptığına inanıyordu.

Göğsüme yaslanmış, kollarını boynuma dolamış, korkak gözlerle yüzüme bakıyor, vereceğim cevabı bekliyordu. O anda vazifemi hatırladım:

— Sen, dedim. Kodbi'yi ölüme sürükliyen sen oldun!

Çılgın gibi haykırdı:

— Hayır... Hayır... Mukaddes ruhlar üzerine yemin ederim ki hayır! Onu gözetledim. Takip ettim. Lâkin onu öldüreceklerini bilmiyordum. Zaten bilsem de mâni

olamazdım. Ah... Siz anlıyor sunuz benim vaziyetimi... Ben buraya niçin geldim biliyor musunuz? Kodbi'nin hatıra defterini almak için, lâkin defter çok büyüktü. Götüremeyeceğimi anlayınca sahafelerini yırttım. Şömineye attım, yaktım. Bakın külleri hâlâ belli... Şimdi beni bırakmayacak mısınız gideyim?

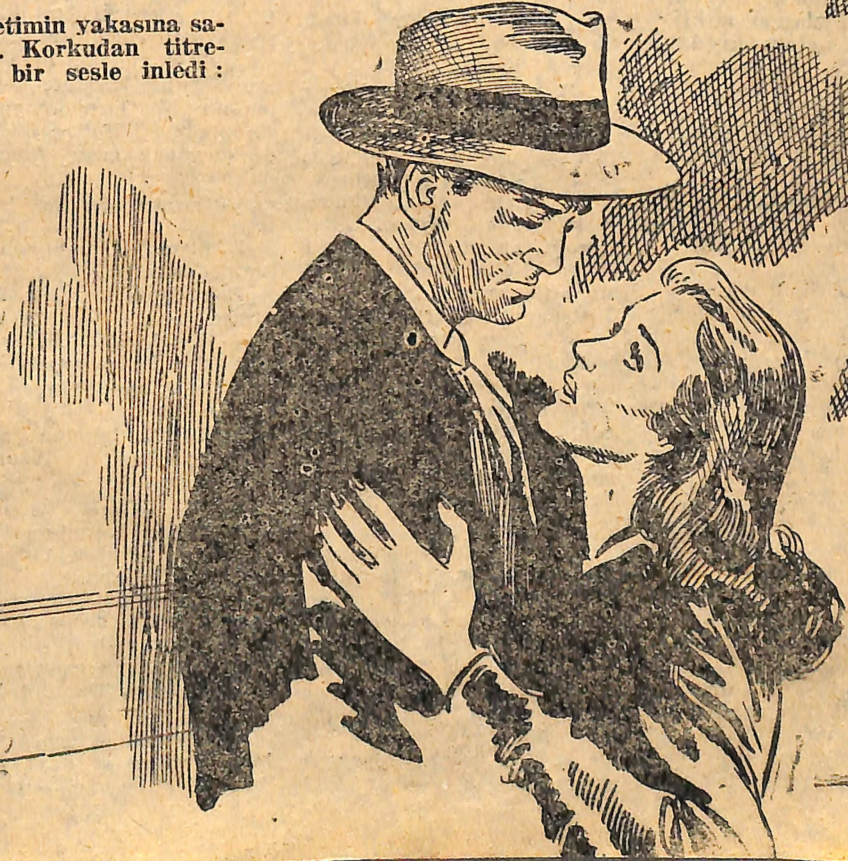
— Eğer bana Dr. Fu-Man-Çu'yu nerede ve nasıl yakalayabileceğimi söylersen seni serbest bırakırım.

Boynumu saran elleri düştü. Bir adım geriledi. Yeni bir korku bütün vücudunu sarmıştı. Yüzünden okuyordum.

— Cesaret edemem, diye inledi.

— Demek ki cesaret edebilsen söyleyebilirsin?

Ceketimin yakasına sarıldı. Korkudan titreyen bir sesle inledi:

**Sen-Yan garip bir se-
kilde omuzlarını silkti.
Salonun ortasında du-
ran çay sandığına...**

Beni dikkatle süzüyordu.
İlk defa bana sen diye hi-
tap etti:

— Eğer sana gelsem, de-
di. Her şeyi söylesem, beni
ondan saklıyabilir misin?

— Polis seni...

Derhal sözümü kesti:

— Polis mi? Daha henüz
anlıyamadınız mı ki polis
Fu-Man-Cü'ya karşı hiç bir
şey yapamaz. O beni iki da-
kika içinde polisin elinden
alır. Eğer sen beni saklar-
san. Sana her şeyi söyler-
dim.

Ne yapacağımı şaşırmış-
tım. Bir şeyler yapmış olmak
için gömineye doğru yürü-
düm. Ayağımla külleri karış-
tırmağa başlamıştım ki bir-
denbire arkamda kapının a-
çılıp kapandığını duydum,
hemen atıldım. Lâkin geç
kalmıştım. Kapı dışardan
kilitlenmişti. Bir saniye son-
ra merdivenden inen ayak
seslerini duydum. İhtiyar ev
sahibinin hayretle bağırma-

sını işittim. Sokak kapısı a-
çıldı ve kapandı. Kız kaç-
mıştı!...

TAYMİS KİYİLARINDA

Müfettiş Veymut anlatı-
yordu:

— Şen-Yan'ın afyon dük-
kânı Retklif Hayvey civarın-
dadır. Burası Londra'daki
Çinlilerin merkezidir denebi-
lir. Burada Şen-Yan'a «Sin-
gapurlu Çarlı» derler. He-
rifin dükânına her çeşit
esrar müptelâları girip çıkar-
lar. Lâkin ışın garibi şimdiye
kadar burası hakkında hiçbir
şikâyet vaki olmadı. İşleri
fevkalâde muntazam olmalı
ki harice küçücük bir şey bile
sızdırmıyorlar.

Skotland Yard'da Müfet-
tiş Veymut'un odasında top-
lanmıştık. Neyland Smit ma-
sanın üzerine Kodbi'nin ha-
tıra defterinin küllerini yay-
mış, yanmamış kısımlarından
bir şeyler okumağa çalışıyor-
du.

— Dinleyin bakın, dedi.
Okuduklarımdan bir şey an-
lıyacak mısınız.

«Kambur... tayfa yukarıya
çıktı... Diğerlerine hiç ben-
zemiyor... Geri dönmedi.
... Ta ki Şen-Yan beni dışarı
attı... Müthiş gürültüler...
Tayfa içeride ölü... Günler-
ce... Yahut şüphe... Salı
akşamı başka bir maki-
yaçla... Yakaladım. ... Çinli-
nin örgü saçı...»

Veymut hayretle söylendi:
— Takma saç burada da
geçiyor!.

— Demek ki bu hatıra
defterini yanmaktan kurtar-
abilseymiş pek çok şey-
ler öğrenmek mümkün ola-
caktı. Şimdi bu okudukla-
rımızdan bir mâna çıkarma-
ğa çalışalım:

Bir kamburdan bahsedili-
yor. Sonra bir tayfa diğer
bazı kimselerle beraber yuk-
arıya, bir yere çıkıyor, geri
dönüyor. Orada tebdili kı-
yafete bulunan Kodbi müt-
his gürültüler işitiyor. Baş-
ka bir gün o tayfayı ölü o-
larak bir yerde görüyor ve
bir şeyden şüpheleniyor. A-
radan kaç gün geçiyor bilmi-

yoruz. Lâkin Kodbi'nin salı
günü bir başka makiyaçla
Şen-Yan'ın dükkanını ziya-
ret ettiğini anlıyoruz. Bu
her halde son ziyareti olsa
gerek. En mühimmi şimdi
bizce hiç bir mânası olmayan
sağ örgüsüdür. Bu ne demek
oluyor?

Cebinden saatini çıkara-
rak baktı:

— Saat tam onu yirmi üç
geçiyor, dedi. - Sonra Müfet-
tişe dönerek - Mister Vey-
mut. Makiyaç dolabınızı bir
saat kadar karıştırmaklığımı
müsaade eder misiniz? Şen-
Yan'ın afyon tekkesini söyle
bir ziyaret etmek istiyorum.

Veymut'un kaşları çatıldı:

— Yalnız gitmeniz tehli-
keli değil mi? Resmî bir
baskın yapsak?

Neyland Smit bu teklife
güldü:

— Faydadan ziyade zarar
hasıl olur, dedi. Daha de-
min Şen-Yan'ın işlerini mun-
tazam gördüğünü söylediniz.
Boyle bir yeri kontrol etmek-
le ne elde edebiliriz?

— Darılmayınız ama be-
nim tebdili kıyafete hiç iti-
madım yok. Görüyorsunuz ya
Kodbi'nin bile foyası iki gün-
de meydana çıktı. Ama siz
bilirsiniz.

Bu sırada ben söze karış-
tım:

— Beni unutuyorsun,
Smit, dedim.

Bana döndü, suratı asıl-
mıştı:

— Petri, dedi. Bu iş be-
nim isim. Sonra vaziyet ma-
alesef eğlenceli olmaktan
çoktan çıktı.

— Demek bundan sonra
benim yardımımı lüzumsuz
görüyorsun?

— Onu demek istemiyo-
rum. Yalnız tuttuğum yolun
ne kadar korkunç olduğunu
anlamamı isterim.

— Zarar yok. Her ne pa-
hasına olursa olsun sonuna
kadar seninle beraberim!

Smit koluma yapıştı:

— Gel öyle ise!... dedi.

Yirmi dakika sonra Skot-
land Yard'ın arka kapısın-
dan Müfettiş Veymut'la be-

raber üstü başı yırtık, yüzleri karmakarışık iki gemici çıkıyordu. Bu gemiciler Smitle ben idim.

Kısa bir otomobil yolculuğundan sonra Şen-Yan'ın batakhanesinden biraz uzakta arabadan indik.

Smit konuştu:

— Riman motörü nehirde yakın bir yere saklasın. Tehlike vukuunda hemen yetişmeli. Saniyen evin dört bir tarafını sardırınız. Düdük öttürdüğüm zaman hep birden içeri dalarsınız.

Yürüyerek nehir boyundaki bir kayıkhaneye girdik. Burada serseri kılıklı altı yedi kişi toplanmıştı. Adamlar Müfettiş Veymut'u görünce ayağa kalktılar. Bunlar tebdili kıyafet etmiş, sivil polislerdi. Veymut bunlara uzun uzadıya izahat evrdi. O sırada Komiser Riman içeri girdi, motörün hazır olduğunu bildirdi. Beraberce iskeleye indik. Sahile yanaşmış olan motora atladık. Gece sessiz ve yıldızsıydı. Nehir baştan aşağı karanlıktı. Ötede beride yanan bir iki geminin öl-gün lâmbalarından başka bu

karanlığı bozan hiç bir ışıık yoktu. Motör kabil olduğu kadar ses çıkarmadan ilerli-yordu. Hiç birimiz konuşmu-yorduk. Diğerlerinin ne dü-şündüğünü bilmiyorum. Lâ-kin benim zihnimden bir si-nema şeridi gibi hep doktor Fu-Man-Cu'yu alâkadar eden meseleler geçiyordu. Artık eskisi gibi içime korku veren bir his kalmamış onun yerine merak kaim olmuştu. Etrafı saran esrar perdesinin bir an evvel yırtılmasını istiyor-dum.

Riman hafif sesle fısılda-dı:

— Geldik, şu mermer merdivenlere yanaşacağız. Siz gelinciye kadar burada bekli-yeceğiz değil mi?

— Evet, sakun bir yere kımıldamayın. Tehlike anın-da ilk koşacağımız yer bura-

sı olacaktır.

ESRARKEŞLERİN İNİNDE...

Eski ve biçimsiz bir dükkânın önünde durduk. Başımı kaldırdım, kapının üzerindeki levhaya baktım. İğri büğ-rü harflerle şu yazı okunu-yordu:

«Berber Şen Yan»

Smit bir tekme vurarak kapıyı açtı. Hakiki bir sarhoş süsü vermek için, düğ-memek bahanesiyle koluma asıldı. Beraberce içeri girdik. Girdiğimiz yer çıplak denecek kadar boş ve gayet kirli küçük bir dükkandı. Buraya bir berber dükkânı demek i-çin bin tane şahit lâzımdı. Kenarda eski bir koltuk ve arkasına atılmış simsiyah bir havlu. Koltuğun karşı-

Perde aralandı ve bir Çinli çıktı. Bizi görünce basını sal-hyarak yanımıza yaklaştı..

sında duvara tutturulmuş kırık bir ayna parçası. Tavan-
da bir petrol lâmbası. Du-
varlarda dökülen sıvaları tut-
mak için yapılandırılmış ilân
kağıtları... Köşede yırtık, es-
ki bir perde ile kapalı diğer
bir kapı daha vardı. Dükkâ-
na girdiğimizden bir iki sa-
niye sonra bu perde aralandı
ve bir Çinli meydana çıktı.
Bizi görünce başını sallıya-
rak yanımıza yaklaştı.

— Tıraş bitti, tıraş bitti,
dedi. Çok geç... Dükkân ka-
pandı...

Bu sözleri söylerken bon-
cuk gibi gözlerini gözlerimiz-
de dolandırıyor bizi tetkik e-
diyordu. Smit kolumu bira-
karak Çinlinin yanına yak-
laştı. Yumruğunu herifin
suratına doğru sallıyarak:

— Bana bak, diye bağırdı.
Sen o lâfları başkasına anlat.
Şimdi arkadaşım! bana iki
tane çubuk vereceksin!

Çinli cevap vermeden yü-
zümze bakıyordu. Neyland
Smit herifin omuzundan ya-
kahyarak sarstı.

— Sarı yılan sana sövüyo-

rum. Çubuk istiyoruz, anla-
dın mı çubuk!. Eğer beni bu-
rada bekletmek niyetinde i-
sen evvelden haber ver de şu
dükkânı başına indireyim...
Haydi çubuk!..

— Bende yok çubuk...

Smit sağ yumruğunu kal-
dırdı, vurmak için hazırlan-
dı. Lâkin Çinli tehlikeyi an-
lamış olacaktı ki hemen başı-
nı sallıyarak:

— Peki, peki, dedi. Lâkin
her taraf dolu... Yer yok.

Perdeyi açarak bitişik sala-
lona geçti. Biz de arkasından
takip ettik.

Gayet pis ve boğucu bir
duman nefesimi tıkadı. Es-
rar çekenlerin çubuklarından
çıkan dumanlar salonu bir
sis gibi kaplamıştı. Şimdiye
kadar böyle bir yere ilk defa
girdiğim için nefes almakta
çok güçlük çekiyordum.

Salon denilen yer büyü-
cek bir odadan ibaretti. Or-
tada bir çay sandığının üze-
rinde duran isli bir petrol
lâmbası ile aydınlanıyordu.
Bir çok esrarkaşlar öteye be-
riye uzanmış cansız gibi ya-

ıyorlardı. İçlerinden yalnız
birkacı kımıldıyor, ellerinde-
ki çubuklardan bir iki nefes
çekmeğe uğraşıyorlardı. Çin-
li tekrar etti:

— Ben size söyledim, yer
yok diye...

Neyland Smit onun sözle-
rine ehemmiyet vermiyerek
boş bir yer buldu ve hemen
çöktü ve beni de yanına ça-
ğırdıktan sonra Çinliye dö-
nerek:

— Görüyorsun ya yer çok.
Şimdi bize iki tane çubuk...
Çubuk ol. Yoksa söyledim ya
dükkânı başına indiririm
ha!..

Öteden boğuk bir ses yük-
seldi:

— Allah belânı versin
Çarli... Kes şu gürültüyü. Ver
istediklerini!

Bu esrar çekenlerden biri
idi...

Sen-Yan garip bir şekilde
omuzlarını silkti. Salonun or-
tasında duran çay sandığına
doğru gitti. Bir toplu ıgneyi
isli lâmbada kızarcıya ka-
dar ısıttı, sonra ıgnenin u-
cunda bir topak esrar çıktı.

(Arkası var)

Mehtap vardı.
Çöl mehtapları ona her zaman:
Sahranın uçsuz bucaksız genişliklerin-
den esen serin gece rüzgârını ve onunla
Arba'da çadırın önünde otururlarken ruhu-
nu ateş gibi saran iltirası hatırlatırdı..

ÇIKTI!

FIATİ 3 LİRA

YILDIZ ROMANLAR

SERİSİNİN

3 ÜNCÜ KİTABI

olan bu eser satışa çı-
karılmıştır. Büyük bir
zevk ve merakla oku-
yacağınızdan emin bu-
lunduğumuz bu kitabı
almakta acele ediniz.
Çünkü bundan evvel
çıkan serinin diğer ki-
tapları gibi kısa bir za-
manda biteceğine şüp-
he yoktur.

Çıkaran: Türkiye Ya-
yınevi, Ankara cadde-
si No. 36.

SER SERİ PRENS

Askern, müdüriyet kulübesinin önünde durmuş, ölümünü bekliyordu. Meydanın ortasında yanan ateşin etrafında, mızraklı Şarti delikanlıları rakediyorlardı. Büyücü başının söylediği garip, tüyler ürpertici havalara ve etraftaki ormanın karanlık gölgeleri, manzaraya büsbütün esrarengiz bir hava veriyordu.

Askern'in yapabileceği hiç bir şey yoktu. Muhafız ve askerleri kağımsıydı. Tek başına bu siyah cengâverlerle nasıl başa çıkabilirdi? Kaçmağı aklından bile geçirmek boştu.

Ölümü vakarla, cesaretle karşılamaktan başka çare ve düşünmekten başka yapacak şey yoktu.

Askern, bir çok şeyler düşünüyordu, fakat en çok:

— Acaba Flemâl sahiden öyle görüldüğü kadar iyi kalpli bir adam mı? diye merak ediyordu.

Sıtma Körfezindeki Mandater hükümetin İçişleri sekreteri olan Flemâl, görünüşte çok iyi kalpli bir adamdı. Mevkiini yükseltmek ve ismini meşhur etmek için Askern'i ilk beyaz murahhas olarak göndermişti. Askern, mühim bir işe tayin edildiği için ne sevinmişti! Fakat şimdi, hayatla ölüm arasında bulunduğu bu anlarda, içinde bir şüphe duyuyordu. Sıtma Körfezinin başşehri olan Paronga'ya gelene kadar Flemâl, Askern'le hiç alâkadar olmamış, ona sadece bir memur gözüyle bakmıştı. Yaz güneşiyle olgunlaşan başak rengindeki saçları, sakın, duru beyaz çehresi, ince, serin elleriyle Blâns, Askern'in nişanlısı idi.

Flemâl, Blâns'ı sevdiği için, Askern'i bu işe memur

Çeviren :

NIHAL YEGİNOBALI

Resimleyen : FİRUZ

★

etmemiş miydi? Flemâl kadar zeki ve tecrübeli bir adam, Şarti'ye murahhas olarak, müstemlekeye yeni gelmiş bir gencin gönderilmesinin tehlikeli olduğunu bilmez miydi? Şarti uzak ve tehlikeli bir yerdi. Bu ormana hiç bir beyaz adam ayağı basmamış gibiydi ve Şarti'li yabancılara hiç sevmiyen vahşi bir kavimdi. Flemâl'in bütün bunlardan haberi vardı. Bukadar güç ve tehlikeli bir işe Askern'i tayin etmesi ihtiyatsızlık mıydı, yoksa!!!

Askern bu çirkin düşünceleri zihninden sildi. Bu düşüncelere vaziyeti sebep oluyordu. Biraz ötede yanan meydan ateşinin ışığında bir ölüm ve şeytan rakısı yapan Şarti delikanlıları ne zaman duracaklardı? Artık tahammülü kalmamıştı. Ölecekse bir an evvel ölseydi.

Birden arkasından bir fısıltı geldi.

İnanılmıyacak şey! Boş kulübeden gelen bir fısıltı.

— İçeri gel.

Askern, irkildi. Aklını mı kaçıyordu? Gaipten sesler mi duymağa başlamıştı?

Fısıltı:

— Acele et, dostum, dedi. Üç, dört dakika sonra canını almağa gelecekler.

Askern, kulübeye girdi. Karşısında korkulukları andıran alelâcayip bir adam duruyordu. Uzun boylu, örümcekler kadar zayıf fakat adaleli, tığ gibi bir adam. Kartal burunlu esmer yüzünde neşeli bir sertlik ve çekici bir

pervasızlık vardı. Gayet pejmürdeydi. Kirli üniforma ceketinin göğsünde üç sıra madalya asılıydı ve ipe benzeyen gravatının üstünde öyle bir elmas parlıyordu ki, başdöndürecek kadar kıymetli olduğu besbelliydi. Gelgelelim ceketinin altına, sadece bir peştemal sarınmıştı.

Boş zannettiği kulübesinde bu acibeyle karşılaşan Askern hayretle:

— Sen de kim oluyorsun? diye sordu.

Öbürü:

— Vay canına, dedi. Bütün ümidini kesmiş gibisin, bir silâhın da mı yok?

— Var, ama ne fayda? Bu gürüha karşı ben ne yapabilirim? En iyisi ölümü vakarla karşılamalı.

Yabancı beyaz dişlerini göstererek gülmüşü:

— Harikulâde! Ama ben tüfek istiyorum.

Askern elini tüfeğine uzattı, sonra çekti.

— Yok, dedi. Ne lüzumu var? Sadece büsbütün kızdıracağız. Beyaz adamlardan büsbütün nefret etmeğe başlayacaklar. Bana: «Bilhassa bundan sakın» diye tembih etmişlerdi.

— İnat etme, ver şu tüfeği bana.

— Hayır. Nafile yere mesele çıkarmana müsaade edemem.

Yabancı:

— Senin gibi asil kimselele uğraşmağa vaktim yok. Dedi ve Askern'in sol çenesine bir yumruk indirip yere yaktı.

Hakikaten de vakti yoktu. Mızraklı Şarti delikanlıları, kulübeye doğru yaklaşıyorlardı. Önlerinde de garip garip sesler çıkararak sığıran büyücübaşı geliyordu. Yabancıyı görünce, mızrakla-

Askern'in kendine baktığını görünce, kartal yüzünü aydınlatan bir tebessümle :

rını kaldırdılar ve kanı donduran naralar atmağa başladılar. Uzun boylu korkuluk, kulübenin önünde durup onlara baktı ve gülmeğe başladı.

Bu kabkakahadaki berrak, keskin istihza, mızraklı cengâverleri birden durdururdu. Yabancı uzun zaman onlara baktı sonra Şarti diliyle neşeli neşeli:

— Dostlarım! dedi, reisiniz Şarti-Kor'un sakalını kestiğimdenberi bukadar güldüğümü hatırlamıyorum. Durmayın! İlerleyin! Haliniz hoşunda gidiyor.

Cengâverler ilerlemediler, gerilediler. Boğuk mırıltılar yükseldi. Adam pis bir korkuluğa benziyordu fakat bu vahşi cengâverin kalbinde uyandırdığı korku müthişti.

— Beni unutmamışsınız. Âlâ! Şimdi sihirbazınızı alıp şu baobab ağacına asın da bir beyaz adamı korkutmanın ne demek olduğunu anlasın.

Sihirbaz deli gibi haykırmağa başladı. Cengâverlerin arasında bir kargaşalık oldu. İki delikanlı diz çöküp mızraklarını atmağa hazırlandılar. Yabancı içerden almış olduğu tüfeği kaldırdı ve iki el ateş etti. İki cengâver de yığılıp kaldılar.

Askern de kulübenin kapısına gelmiş olup bitenleri seyrediyordu. Yabancı'nın:

— Haydi baklım, sihirbazınızı asın! diye bağırduğunu duydu.

Cengâverler bu emre itaat etmek için birbirlerini çiğniyerek koşuştular.

Çığlık çığlığa haykıran sihirbazı baobab ağacına götürürlerken Askern bayıldı.

Nice günler sonra kendine geldi ve hayretle etrafına baktı. Oda buz gibi beyaz badanalı ve gayetle muntazamdı. Güllüşen sesler ve dışarda talim eden askerlerin ayak sesleri duyuluyordu.

Önce rüya görüyorum zannetti. Ama bu rüya değil. Yatağında doğrulduğu zaman karşı tarafta oturan bir adam kucağındaki güzel arap kızını yere koydu ve Askern'in yanına geldi.

Bu o uzun boylu, zayıf yabancıydı fakat artık korkuluklara benzemiyordu. Müstemleke subaylarına mahsus ipekli ketenden bir üniforma giymişti. Askern afalladı. Zira bu, onun üniformasıydı. Yabancı, üniformasının göğsüne, kendi madalyalarını dikmek cesaretini de göstermişti.

Askern'in aptal aptal kendine baktığını görünce kartal yüzünü aydınlatan bir tebessümle:

— İyi becermişim, değil mi diye sordu. Terzilik benim kabiliyetlerimden biridir. Nasılsın? Fena bir humma geçirdin.

Askern, hafif bir sesle:

— Ne oldu diye sordu.

Uzun boylu adam neşeyle:

— Hükümet idareyi eline aldı, diye cevap verdi. Artık Şarti, beyaz adamın kanunlarına boyun eğiyor. Senin muhafızlarınla askerlerini geri getirttim ve seni bırakıp kaçtılar diye teğmenlerini kurşuna dizdirdim. Şimdi adamlarına güvenebilirsin. Şarti-Kor...

Askern, kalkmağa gayret ederek:

— Harp ilân etti... diye mırıldandı.

Yabancı onu iterek:

— Şarti-Kor, beni ziyaret etti, dedi. Yat.

Askern:

— Sağma! diye bağırıldı.

Şarti-Kor benim kendisini ziyaret etmeme bile izin vermedi ve mülküne girmeğe çalışan yabancılara ne olduğunu göstermek için de bir Portekiz tüccarının kafasını gönderdi.

Yabancı, karşısındakinde uyandırdığı hayretin tadını çıkara çıkara:

— Şarti-Kor beni ziyaret ettiği zaman pişmanlığını ifade için yırtık ve kaba esvaplar giymiş, sarıgına çamur sürmüştü, dedi. Ayağımın tozunu aldı ve af diledi.

— Şarti-Kor ha! İmkânsız.

— İnanmıyorsan bir daha yaptırılın.

Askern, cevap vermedi. İnanıyordu. İnanmamak elinde değildi; çünkü bu nerden geldiği belirsiz yabancıda inkâr edilmesi imkânsız olan garip bir kuvvet vardı. Genç adam:

— Sen kimsin Allahaşkına? diye sordu.

Yabancı eğilerek:

— Serseri Prens, diye cevap verdi.

Askern ağır ağır:

— Gelmezden evvel, bu havalide kanundan kaçan bir hayduttan başka beyaz adam olmadığını söylemişlerdi, dedi.

— O da benim işte.

— Ya! Anlıyorum! Demek onun için isminden utanıyosun!

Yabancı gülümsedi.

— Utanmak mı? Ne mü-

nasebet. İftihar ediyorum. Hepsinin ayrı bir şöreti, ayrı bir efsanesi vardır. Saymıyala çok oldu ama, herhalde şimdiye kadar yirmiye bulmuştur.

— Yirmi sahte isim ha?
— Hepsi de fiyakalı isimlerdir. Sen hangisini biliyorsun? Le Geyt? Bilmiyorsun ha? Jorgensen? O da mı hayır? Ya Voysey...?

Askern, yumruklarını sıkarak:

— Voysey mi? diye bağırdı. Daha doğrusu Savaran. Sen o musun?

— Evet, Savaran'ı çoğuna tercih ederim. Tesirli bir ahenği var.

Askern:

— Seni ölü veya diri getirene mükâfat vaatmişlerdi, dedi.

— Biliyorum. Hayatını kurtarmamış olsaydım, sen beni hükümete teslim ederdin değil mi?

Savaran, kolunu Askern'in omuzuna doladı.

— Sen iyi çocuksun Bobi, dedi. Sana elimden geldiği kadar yardım etmek isterim. Söyle bana, şu güzel kız nişanlın mı?

Blâns'ın, yatağının başucunda asılan resmini gösteriyordu,

— Evet.

— Seni İngiltere'de mi bekliyor?

— Hayır, Paronga'da.

Savaran hayretle:

— Paronga'da ha! dedi. Öyleyse buraya gelmezden evvel neden evlenmediniz?

— Bu iş benim için mühim bir fırsat demektir. Bunu becerebileydim, rütbem büyüyecekti, maaşım artacaktı. O zaman müsterek hayatımıza daha güzel bir şekilde başlayabilecektik.

Savaran:

— Aferin Bobi, dedi. Ce-

sur adamsın. Rütben gene büyüyecek, maaşın artacak. Hem öyle bir itibar kazancaksın ki sorma. Ama gel, dışarı çıkalım da kendi gözünle gör daha iyi.

Şarti'deki değişiklik, hakikaten de mucize nevinden bir şeydi. Askern'in kulübesinin etrafında işlek bir köy peyda oluvermişti. Bir zamanların o vahşi Şarti'lileri ise, şimdi neşeli neşeli ev ya-

pyorlar, taş kırıyor ve yol açıyorlardı.

Bütün bunlara Savaran'ın o garip kudreti, yahut kendi dediği gibi, kırallık sevkita-biisi sebep olmuştu.

Askern:

— Söyle Allahaşkına, dedi. Sen bu adamları büyüledin mi ne? Hani o gün Şarti-Kor'un sakalını kesmekten bahsediyordun, o ne demek?

— Ne demekse o demek

**Yabancı, Askern'in sol
cenesine bir yumruk
indirip onu yere yıktı..**

Blâns'ın yatağının baş ucunda asılı duran resmini gösteriyordu...

İşte.

— Ama cengâver bir kabile reisine böyle hareket etmek cesaretini kim gösterebilir?

— Savaran! Savaran ne şahtan korkar ne de seyh-ten, azizim.

Askern hayretle:

— Ama askerleri nerdeydi? diye sordu.

— Askerleri mi? Etrafımı-zı çevirmiş bakıyorlardı. Savaran yaptığı işi tam yapar.

— Ama!... Neden kestini sakahını?

— Zeb Araplarına götürdüğün fildisi yüklü kervanı basmış ve yağma etmeğe kakışmıştı.

— Fildisi mi? Ama bu kaçakçılık demek!

— Pek tabii! Bu memleket kaçakçılar için bir cennettir. Afyon kaçakçılığı, me-

selâ. İnsana müthiş bir servet getirebilir.

Savaran, Askern'e yüzünde garip bir ifadeyle bakıyordu. Genç adam, Savaran'ın onun ağzını aradığını hissetti. Bu garip serseri, Askern'in afyon kaçakçılığında kendine ortak olmasını teklif eder gibiydi. Askern'in yüzü taş gibi sertleşti. Yumuşak fakat katı bir sesle:

— Bana bak Savaran! dedi. Bu taraflarda da böyle bir ahlâksızlığa kalkışma; yoksa fena olursun. Gerçi hayatımı sana borçluyum ama, köpekler gibi gebertirim bilâhî.

Savaran dikkatle ona bakarak:

— Samimi mi söylüyorsun? diye sordu.

— Samimi tabii! Anlamıyor musun? Sana emrediyorum.

Savaran ansızın güldü ve kolunu delikanlının omuzuna sardı.

— Haklısın Bobi, dedi. Afyon feci bir şey, feci.

Savaran'ın gözlerinde acayip bir ifade belirdi, hâli tavırı sertleşti.

— Seninle ilk karşılaştığım hâlimi gördün. Paçavralar içindeydin. Ben! Savaran! Beni o hâle afyon koymuştu. Bobi.

— Seni ha! Demek sen afyon içiyorsun?

— Ben mi? Asla! Savaran'ın kendi herikülâdeliği, kendi başını döndürmeğe kâfidir. Hayır, alçağın biri adamlarına afyon vermiş.

Yüzünde, Askern'in şimdiye kadar görmediği bir hasınlık peyda oldu.

— Bir gün o alçak, Savaran'la uğraşmanın ne demek olduğunu anlıyacak. Fildisini Zeb Araplarına taşıtmak için beş ay ter döktüm, kaç tane tehlike atlattım. Bunun neticesi olarak yetmiş bin dolarlık bir servet edindim. Hepsini uçup gitti. Senin gibi bir devlet memuruyla döğüşerek kaybetsem yanmazdım.

Ama böyle pisi pisine...

Yüzünü buruşturarak durakladı sonra gene devam et-

ti:

— Cebimde yetmişbin dolarla Zeb'ten dönüyordum. Yanımda iyi adamlar vardı. Vahşi ve tehlikelidiler tabii, ama idare edebiliyordum. T'çik adında bir köye gelince işler değişti.

Askern:

— T'çik mi? dedi. Emrim altındaki köylerden biri. Buraya gelirken oradan geçtim.

— Evet. Sıtma Körfezi memurlarından olmak sıfatıyla da, T'çik köyünün ağız ağıza afyon dolu olduğunu duymak seni memnun eder herhalde.

Askern, kaşlarını çatarak:

— Afyon mu? diye bağırdı. Ben hiç bir şey görmedim. Bu melûn esrarın burunumuz dibinden kaçırıldığını biliyoruz ama T'çik'de hiç bir şey rastlamadım.

— Ben, sen gittikten sonra geldim. İşte birisi bizimkilerle afyon satmış. Onların da gözünü kan büdüdü. Yetmiş bin dolarım için beni öldürmeğe kalktılar. Savaran bile, başına afyon vurmuş yüzotuz zenci ile tek olarak başa çıkmaz. Onun için bir kaçını vurduktan sonra kaçmağa mecbur oldum. Beni ilk gördüğün zaman, neden öyle nejmürdeydin şimdi anlar-sın.

— İyi ama, beni ne diye takip ettin?

Savaran, genç adama yan yan bakarak garip bir tebesümle:

— Afyon kaçakçılığını bastırmak için senden yardım istiyecektim, diye cevap verdi.

Askern bu cevaba da inanmadı. Fakat daha fazla da bir şey sormadı.

Savaran'ın hareketleri de gitgide merakını arttırıyordu. Bu garip maceraperest, Şartı'deki adamlardan bir şeyler öğrenmek istiyor gibiydi. Sonra sık sık T'çik'e gelip geliyordu.

Bir gün T'çik'den döndükten sonra ansızın:

— Hükûmet dairesinde senden nefret eden var mı Bobi? diye sordu.

Askern'in içi bir tuhaf oldu.

— Nefret mi? Neden sordun?

Savaran:

— Bunu sen de hissettiydin, değil mi? dedi.

— Sen bana bakma. Ne demek istiyorsun?

— Şunu demek istiyorum ki, senin buraya tek başına neden gönderildiğini anlıyamıyorum. Şarti'liler gibi vahşi bir kabileye boyun eğdirmek için tek adam gönderilmez. Tek adam gönderilmeğe mecbur kalınsa bile, ya kırk yıllık bir müstemleke kurdu yahut da işe yarayan birisi gönderilir. Senin gibi hiç tecrübesiz fakat kıymetli bir memur bu şekilde harcanır mı hiç?

Askern, Flemâli düşünmeğe çalışarak:

— Neden bahsettiğini anlıyamıyorum, dedi.

Savaran:

— Bu saflık mı, yoksa âmirlerine karşı mutlak emniyet mi? diye sordu. Ben her iki faziletten de mahrumum. Yalnız Afrika'nın içini dışını bilirim. Hiç tecrübesiz genç bir memurum tek başıma ya-

bancıları sevmiyen vahşi bir kabilenin uzak köyüne gönderilmesi, sadece bir şey ifade edebilir: Bu genç memurdan kurtulmak.

Askern, alındaki terleri silerek:

— Böyle birisinin olduğunu zannetmiyorum, dedi.

Savaran hafifçe güldü:

— Ben zannediyorum Bobi. Daha doğrusu zannetmiyorum, eminim. Senin dostun olduğumu biliyorsun. Şüphelerini bana söyle. Haydi.

Askern, biraz tereddüt etti fakat sonra en nihayet içini boşalttı:

— Şüphe diyemem Savaran, ama pis bir fikir zihnimi kurcalayıp duruyor. Flemâli biliyorsun, Sıtma Körfezinde hükümeti temsil eden en bü-

yük memurdur. Bana pek fazla ehemmiyet vermezdi. Fakat Blâns Poronga'ya geldikten sonra benimle ahbaplığı arttırdı. Blâns'tan hoşlandığını da hiç saklamıyordu. Şarti'lilerin ölüm dansı esnasında aklıma senin gibi benim de aynı düşünce geldi. O gündenberi kurtulamıyorum.

Savaran samimiyetle:-

— Senden hoşlanmakta hata etmemişim, Bobi, dedi. Zeki çocuksun. Flemâli'den şüphelenmekte hakkın var. Karakteriz herifin biridir. Beni kaçakçılık suçundan dolayı bir kaç defa hapse attı. Fakat ben de ondan emin değildim.

— Ne demek istiyorsun, nasıl emin değilsin?

Flemâl birden sarı kesildi. Yüzünden soğuk bir ter boşandı. Gözleri okadar kararmıştı ki, kapının açılıp...

— Afyon kaçakçılığını Flemâl yapıyor Bobi.

— Flemâl mi? Nasıl olur? Flemâl! Yok, yok, imkânsız bir şey!

— Maalesef imkânı var. Hem bu işe seni de karıştırmış.

— Beni de mi? Nasıl? Alahâşkına baştan anlat.

— Anlatacak bir şey yok. Senin arkandan T'çik'e geldiğim zaman, herkesten afyon'u oraya bir kaç gün evvel gegen beyaz adamın getirdiğini öğrendim. Senin adını verdiler, yüzünü gözünü tarif ettiler. Ben de yetmişbin dolarımın hıncını almak için senin arkandan geldim. Senin nasıl bir insan olduğunu öğrenince içimde bir şüphe uyandı. Düşündüm ki, seni ortadan kaldırmak istiyen biri var. Seni tek başına bu tehlikeli işe gönderdi. Belki muvaffak olursun da sağ salım dönersin diye aleyhine bir de afyon meselesini çıkardı. Hem de kendi suçunu örtmeği tasarladı. Anlıyorsun ya, bir taşla iki kuş!

Askern, dişlerini gıcırdatarak:

— Alçak! dedi. Ama Savaran, Flemâl bu kadar düşük bir insan olamaz. Herhalde yanıyorsundur.

— Zannetmiyorum. Maa-mafih T'çik'de bir çok casuslarımız var. Yakında öğreniriz.

Askern ne diyeceğini, ne düşüneceğini şaşırılmıştı. Bir taraftan Flemâl'den şüphe etmekten kendini alamıyor, bir taraftan da onun bu kadar alçaklık yapabileceğini aklı olmadığından, böyle şüphelere düştüm diye kendi kendinden utanıyordu.

Bir kaç gün sonra Savaran gene T'çik'e yollandı. Giderken Askern'e:

— Dua et de bu son gidişim olsun Bobi, dedi. Casuslarımıza «Afyon kaçakçılığını idare edenini bulun.» demiştik. Flemâl'in herhalde bir vekili, ortağı filân bir şey vardır. Onu bulabilirlerse iş sona ermiş demektir.

Askern günlerce Sava-

ran'ı ve yahut Savaran'dan gelecek bir haberi bekledi. Fakat nafiye. Savaranın ne yaptığından, nerede olduğundan kimsenin haberi yoktu. En nihayet on gün sonra Savaranın yüklü bir kervanın başında tevkif edildiği duyuldu. Bu kadar azılı ve namalı bir sabıkahıy küçük hapis-hanelerde alakoymak doğru olmayacağından meşhur maceralar kiralını Parongaya götürmüşlerdi.

Askern, merak içinde kalmıştı. Savaranın afyon kaçakçısı olmadığını biliyordu. Savaranın şahsiyetindeki o garip kuvvet ona itimat vermişti. Bu garip adamın garip maceralardan, gösterişten hoşlandığını bildiği için: «Her halde bu işin içinde de iş var» diye düşündü ve meseleleni neye varacağını beklemeye koyuldu.

Öte tarafta Flemâl, Savaranın yakalandığını duyunca pek sevindi ve hemen hapishaneye yollandı. Düz siyah saçlı, esmer, yakışıklı ve gık adamdı.

Savaran'ın kapısının önünde bir asker nöbet bekliyor, askerin yanında da bir İngiliz yüzbaşısı duruyordu. Flemâl bu yüzbaşının kendisine pek hürmetsizce davrandığını farketti fakat ehemmiyet vermedi. Zaten onu İngilizler sevmeylerdi, Leydi Blâns'tan maada. Leydi Blâns'ı düşününce içine tatlı bir gurur yayıldı. Bu sarışın İngiliz dilberi, artık yavaş yavaş Flemâl'in tesiri altında kalmışa başlamıştı.

Flemâl hücreye girdi, gülümsiyerek:

— Merhaba Savaran, dedi. Gene bize gelmişsin, görüyorum. Bu seferki ne? Silâh mı, fildişi mi

Savaran dışardakilerin duymasını istemiyormuş gibi alçak sesle:

— Sus aptal, Çabuk dışarı çık, diye fısıldadı.

Flemâl'in ağzı bir karış açık kaldı:

— Gene ne oyunlar hazırlıyorsun Savaran? diye sordu.

Savaran, Flemâl'in kulağı-

na işilerek:

— Sus, dangalak sus, dedi. Biliyorlar!

— Biliyorlar mı? Neyi?

— Afyon meselesini.

Flemâl, birden sapsarı ke-sildi. Yüzünden soğuk bir ter boşandı. Gözleri o kadar kararmıştı ki, kapının açılıp İngiliz yüzbaşısının içeri girdiğini görmedi.

— Neler saçmalıyorsun, Savaran? diye kekeleydi.

Savaran mahcup bir tavırla başını önüne eğerek:

— Kabahat benim değil, Flemâl, dedi. Bir talihsizlik oldu işte. Afyonları sana getirdiğimi önce sakladım. Ama üstümden Yonde'nin sana yazdığı mektubu bulunca her şeyi anladılar tabii.

Flemâl hiddetinden kendini kaybederek:

— Yonde! diye haykırdı. Demek o iki yüzlü alçak, sana her şeyi anlattı. Demek seninle iş birliği edip beni ele verdi!

Yüzbaşı bu itirafın üzerine yaklaşıp Flemâl'in bileklerine kelepçeyi taktı.

Savaran, memnuniyetle gülümsiyerek arkasına yaslandı. Flemâl'in rezil olduğunu bizzat görebilmek için ne tehlikelere katlanmıştı! Flemâl'in, T'çikteki adamı Yonde'yi yakalayıp tehdit etmiş ve Flemâl'e hitaben bütün afyon kaçakçılığı meselesini ele veren bir mektup yazdırmıştı. Sonra bu mektubu koyuna koymuş ve Yonde'nin yerine afyon kervanının başına geçerek mahsus yakalanmıştı.

Flemâl akıllı bir adam olduğu halde zindana girdi. Fakat Savaran, Savaran olduğu için, girmede. Daha şimaldeki büyük zindana götürcekleri günden evvelki gece hapishaneden kaçtı.

Hem o kadar kolaylıkla kaçtı ki, çokları neden ilk tevkif edildiği gün kaçmadı, diye merak ettiler.

Onun kaçtığını haber alan Askern çok sevindi fakat hiç şaşırmadı. Savaran'ın, kaçacağından emin olmasa hapse girmeyeceğini biliyordu.

TÜRKİYE

YAYIN KURUĞI

NEŞRİYAT SARAYI

Sevgili okurlarımız,

İyiye, doğruya, güzele düsturunu prensip edinen ve bunu yıllardır siz sevgili okurlarına büyük zevkle okuduğunuz en güzel, en iyi mecmua ve kitaplar vererek ispat eden ve yine daima siz sevgili okurlarının isteklerini yerine getirme hususunda hiç bir fedakârlık ve her türlü çalışmadan yılmayan, çekinmeyen, uzun harp yıllarında dayanılmaz imkânsızlıklar içinde dahi ileri adımlar atan, hamleler yapan Türkiye Yayınevi, bu yıl bu ileri adımların, hamlelerin en büyüğü, en unutulmazını yapmıştır.

Her geçen gün adedi biraz daha kabaran okurlarımızın okuma ihtiyacını karşılamağa çalışan neşriyatımız büyümüş, harp yılları imkânsızlıkları büyüyen neşriyatı sağlayacak büyük ölçüde bir fabrikasyon teşkilâtını kurmamıza imkân vermemiştir. Daha çok evvelki tarihlerde kendini gösteren bu büyük ihtiyaç, işte harp sonrası vaziyetinin başlar gibi olduğu şu günlerde karşılanmak istenmiş ve bu düşünce ile 26 Ağustos 1946 günü TÜRKİYE Yayın Kuruğı — Neşriyat Sarayı'nın temelleri atılmıştır.

TÜRKİYE Yayın Kuruğı — Neşriyat Sarayı, yurdun ilk modern ve en büyük basım, yayın müessesesi olacak, ve TÜRKİYE isimli ilk zamanlarda haftalık, sonraları günlük gazetesini, mecmuaları, kitapları ile siz sev-

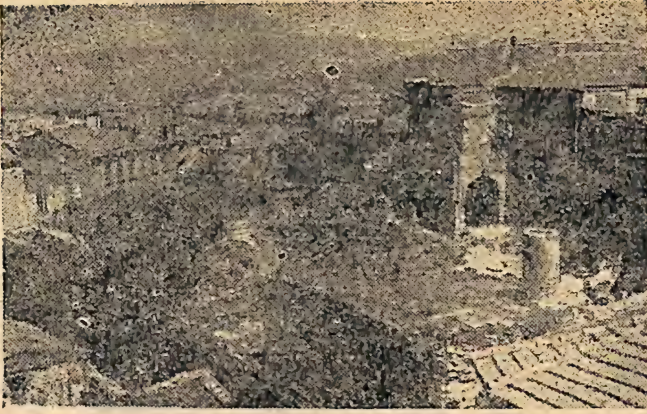
Yukarıdaki resimde: Türkiye Yayınevi' sahibi ve Umumi Neşriyat Müdürü Tahsin Demiray, TÜRKİYE Yayın Kuruğı — Neşriyat Sarayı'nın temelini konan 9 adet çili para ile bir Türkiye rozetini temele indirirken görülmektedir. Yandaki resimde ise: TÜRKİYE'nin derin ve geniş temeli.

gili okurlarını bugünkünden daha geniş ölçüde tatmin edecektir.

Bugün büyük imkânsızlıklar içinde dahi neşriyatı ile siz sevgili okurlarının sevgi ve ilgisini toplayan TÜRKİYE'nin bu muazzam işini tamamladıktan sonra sizlere çok daha faydalı olacağına şüphe yoktur.

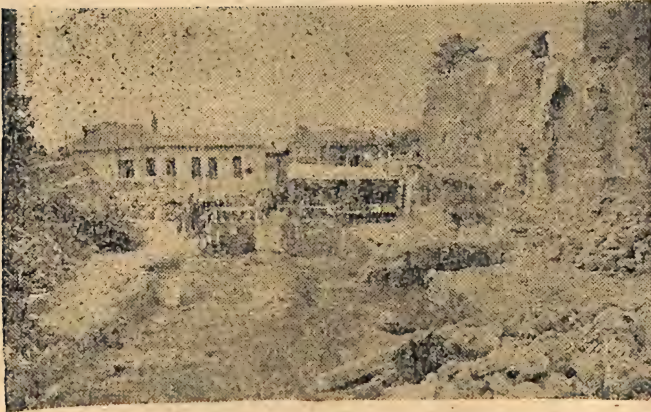
Bu büyük ve ileri hamlenin okurlarımızı yakından ilgilendireceğine emin olduğumuz için 26 Ağustos 1946 günü yapılan temel atma töreninin resimli bir röportajını vermedi düşündük. Mecmuanızda üç sayfalık bir yeri kaplayan bu resimler, size o gün yapılan tören hakkında kısaca malumat vermiş olmaktadır.

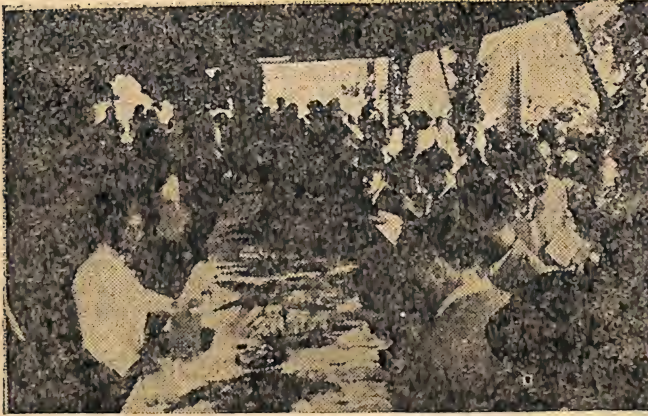
TÜRKİYE'nin üzerine kurulacağı geniş arsanın yukardan alınmış umumi bir manzarası. Bu resim: İnşaatın yapılacağı mevki ile, mevkiin inşaat başlamazdan önceki durumunu göstermektedir.

TÜRKİYE'nin kurulacağı saha almır alınmaz büyük bir hızla kazıya başlanmış, kısa bir zamanda sahanın yukarıdaki resimde görülen manzarası değişivermiş ve inşaat elverişli bir hale getirilmiştir.

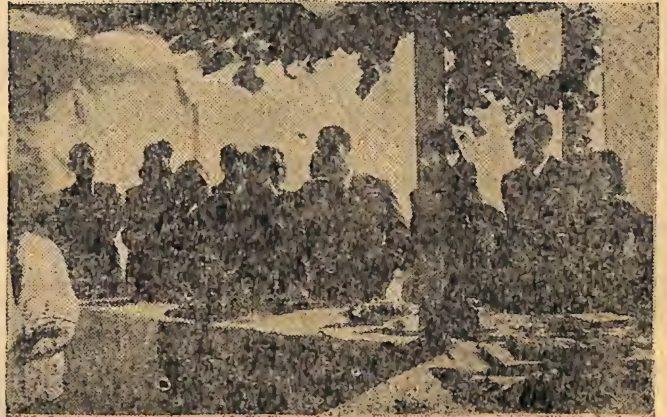
TÜRKİYE'nin bir hayli temizlenmiş ve düzeltilmiş sahası ile temel atma töreninin yapıldığı ve o gün kıymetli misafirler için hazırlanmış olan zengin büfenin bulunduğu yerin uzaktan bir görünüşü.

TÜRKİYE'nin temel at-
ma töreninde temele 9
adet çil para ile bir Tür-
kiye rozeti konduktan
sonra bir de kurban ke-
silmıştır. Resimde: Te-
melde kesilecek olan kur-
banın bir amele tarafın-
dan temele indirilmesini
görmekteyiz.

TÜRKİYE'nin temel at-
ma töreninin kıymetli
davetlileri vakitlerini bü-
yük inşaatın plânları ve
resimleriyle süslenmiş
büfede çok samimi ve tat-
lı bir hava içinde geçir-
mişlerdir. Resim: Bu gü-
zel anı canlandırmak-
tadır.

TÜRKİYE Yayınevi sa-
hibi ve Umumi Neşriyat
Müdürü Tahsin Demir-
ay, törende 21 yıllık ça-
lışmasını ve bu çalışma-
nın bir neticesi olan
TÜRKİYE Yayın Kura-
ğı - Neşriyat Sarayı'nın
geniş ölçüdeki neşriyatı-
nı ve bu neşriyatın mak-
sadını anlatırken.

PERDEDEN PORTRELER

Beyaz perdenin en meşhur karakter yıldızlarından birisi de J. Carrol Naish'dir. Şimdiye kadar filmlerinde iyi ve fena karakterli birçok tipler canlandırarak bugünkü muvaffakiyetini elde etmiştir. Sanatkâr aktör filmlerini canlandırmakla kalmayıp Fransız, İtalyan, Çinli, Türk, Polonyalı, Kızılderili, Meksikalı, İspanyol, Japon ve Rus gibi muhtelif milliyetteki insan rollerine de çıkmıştır. Bilhassa son zamanlarda «Kazablanka» ve «Marsilya Geçidi» filmlerinin yıldızı

Humphrey Bogart'la çevirdiği «Kanlı Çöl»de canlandırdığı İtalyan çavuş rolünde sanatının zirvesine yükselmiştir.

Aslen İrlandalı olan Carrol perdede bir çok milletlerden tipler canlandırdığı halde henüz hiç bir İrlandalı rolüne çıkmamıştır. Halbuki bunu çok istemektedir. Fakat Hollywood prodüktörleri onda bir ırlandalıyı canlandıracak vasıfları bulamıyorlar. Onu siyah ve kıvrıkcık saçlarıyla ve pırıl pırıl yanan karagözleriyle, esmer teniyle bir İrlandalıdan ziyade bir

İtalyana yahut da Ermeniye benzetiyorlar. Buna göre Carrol istediğine hiç ulaşamayacak galiba.

Artist İrlanda'nın eski ve maruf bir ailesinden gelmedir. Carrol'un büyükbabasının babası İrlanda'nın Başbakanlığını yapmıştır. Ballycollen eyaleti yedi yüz sene ailesinin ismini taşımıştır. Bütün bunlara rağmen aktör bundan kırkaltı yıl önce 21 Ocak 1900 de New York şehrinde dünyaya gelmiştir. Asıl adı Joseph Carrol Patrick Sarsfield Naish'dir. Ailesi ondokuzuncu asrın sonlarında Amerika'ya hicret etmiştir.

Carrol'u çocukluğunda artist olması için ailesi hiç teşvik etmedi. Aktörlüğe o kendisi heves etti. Yaşının küçüklüğüne rağmen sokaklarının köşebaşısında yaptığı komik numaralarla, taklitlerle mahalleyi eğlendiriyordu. Sonra St. Patrick kilisesinin korosunda da şarkı söylüyordu. Sanata olan sevgisi onu mahallede ve civarda bayağı meşhur bir şahsiyet yapmıştı.

Onun mükemmel taklit yaptığını gören mektep arkadaşları iyi bir vodvil artisti olabileceğini söylediler. Carrol bu fikir üzerinde düşündükten sonra evdekilere bir vodvil tiyatrosuna girip artist olmak istediğini söyledi. Başta annesi olmak üzere evdekilerin hiç birisi onun bu fikrini kabul etmediler. Carrol'de bavulunu topladığı gibi bir gece evden kaçtı. Fakat doğru dürüst bir iş bulamadan polis tarafından yakalanarak evine iade edildi. Bu vaka Carrol'un işi ciddi tuttuğunu evdekilere fazlasıyla anlatmıştı. Annesi Carrol'u karşısına alarak evvelâ tahsilini tamamlamasını sonra da istediği mesleğe girebile-

eğini hattâ aktör dahi ola-
bileceğini söyledi.

Sanatkâr aktör tahsiline
devam ederken Amerika Bi-
rinci Dünya Harbine girdi.
Carrol bunu evden uzaklaş-
mak için iyi bir fırsat bile-
rek Orduya gönüllü yazıldı.
Evvelâ bahriyede hizmet gör-
dü. Daha sonra hava kuvvet-
lerine nakledildi. Pilot ola-
rak Fransız ve İtalyan cep-
helerinde döğüşti. Mağlûp
devletlerle mütareke imzala-
nır imzalanmaz Paris'e gi-
derek Ordu Tiyatrosuna gir-
di. Vazifesi savaşı hemşeri-
lerini vatanlarına dönünceye
kadar eğlendirmektir. Carrol
bu işe daha küçük yaşta
başlamış bulunduğundan sah-
nede hiç zorluk çekmeden
muvaffak oldu. Bu arada
Gaby Deslys isimli bir Fran-
sız aktrisiyle tanıştı. Onunla
birlikte «Madam Fru-Fru» i-
simli bir komedide başrolü
oyladı.

Bundan sonra sanatkâr
1926 yılına kadar Avrupa,
Asya ve Afrika sahnelerinde
temsiller verdi. Bu arada şar-
kılar besteledi, lisan öğren-
di, poker oynadı, kavgaya edip
dayak attı. Tabii bazen ye-
diği de oldu. Yanlışlıkla ti-
marhaneye girdi. Tanınmış
bir muharririn de prevantör-
yomdan kaçmasına yardım
etti. Kısaca her türlü işe bur-
nunu sokarak tecrübeli bir
insan oldu.

Fakat bütün bu sergüzeşt-
ler onu tatmin etmemişti. Da-
ha maceralı bir hayat yaşa-
mak üzere 1926 senesinde
tam yirmialtı yaşında bir
petrol gemisinde tayfa ola-
rak Şanghay'a doğru hareket
etti. Fakat geminin makine-
leri California'daki San Pe-
dro isimli ufak bir limanın
500 km. ötesinde bozuldu.
Gemi tamir için bu küçük li-
mana iltica etmek zorunda
kaldı. San Pedro, Hollywood'
un 30 km. kadar uzağındaydı.
Carrol sinema diyarını merak
ederek oraya gitti.

Derken sanat damarları
tekrar kabardı. Bir tiyatro
kumpanyasına girerek «Çin
Batakhaneleri» piyesinde

**Sahifelerimizi süsleyen resimlerde: Carrol'un
prodüktörlerin İrlanda'lı tipini canlandırma-
yacağını söyledikleri güzel bir portresi ile
«Tayfun» filminden bir sahnede görmekteyiz..**

Prens Oşına rolünü oynadı.
Sonradan bu piyes filme al-
ınmış olup başrollerinde Ge-
ne Tierney, Victor Mature ve
Walter Huston oynamıştır.
Bu film memleketimiz sine-
malarında bir kaç yıl önce
gösterildi.

Carrol tiyatrodaki çalışır-
ken Gladys Heaney'le tanıştı.
Aralarında başlayan arka-
daşlık sevgisi zamanla aşka
çevrildi. Evlendiler. Macera-
cı bir adam olan Naish'i ev
hayatı adamakıllı uslandırdı.
Karısını alarak Nev York'a
gitti. Broadway sahnelerinde
bir çok meşhur piyeste oynadı.
1930 senesinde tekrar
Hollywood'a dönerek «Gül ve
Alkışla» filminde ilk defa bir
gangster rolü olarak sinema
aktörlüğüne başladı. O gün-

denberi onaltı senedir Holly-
wood'ta çalışıyor.

Carrol, bir metre yetmiş-
beş santim boyunda, yetmiş
kilo ağırlığındadır. Karısı o-
nunla evlendikten sonra ti-
yatroyu bırakmıştır. 14 ya-
şlarında Elaine isimli bir kız-
ları vardır. O da ileride, büyü-
yünce babasının yolunu tuta-
caktır.

*J. Carrol
Naish*

Denard, ağır ve müte-
reddit adımlarla Russell Squ-
are garına doğru yürürken
son bir kaç gün içersinde ba-
şına gelenleri düşünüyordu.
Bir gün evvel İngiltere'ye u-
laşmak üzere Manş denizini
geçerken vapurda uzun boy-
lu, ince yapılı bir genç kız
olan Rose Cullen'le tanışmış-
tı. Rose'un tatlı ve esrarlı ba-
kışları çok hoşuna gitmişti.
Sonradan onun İngiliz kö-
mür kiralı Lord Benditch'in
kızı olduğunu öğrenince o-
nunla semimiyetini artırmaya
bilhassa dikkat etmişti.

Denard zengin kızlarıyla
flört ederek hayatını kazanan
erkeklerden değildi. İspanya'da
Franko taraftarı Faşist-
lerle Cumhuriyetçiler ara-
sında 1937 de dahili harp çık-
madan önce piyano konserle-
ri vererek hayatını kazanırdı.
Meşhur bir müzisyendi. Hat-
tâ bir aralık İngiltere'ye ge-
lerek konserler bile vermiş-
ti. Franko faşistleri İtalya'n-
nın teşvikiyle hükümete kar-
şı isyan edince Denard he-
men vatan vazifesine koş-

Gizli Ajan

muştı. Madrid cephesinde
Cumhuriyetçilerin saflarında
döğüşürken faşistler intikam
almak için karısını ve sevgili
kızını öldürmüşlerdi. Şimdi
hükümeti onu gizli bir vazife-
ye İngiltere'ye göndermiş-
ti.

Bütün bunları Rose Cul-
len'e anlattığı zaman genç
kız onunla daha yakından a-
lâkadar olmuştu. Londra tire-
nini kaçırdığı zaman kendi-
sini otomobilene almak neza-
ketini bile göstermişti. Gece
otomobilin motöründe bir
arıza çıktığından yol üzerin-
deki bir handa durmak zo-
runda kalmışlardı. Buranın
sahibi Currie genç kızın eski
ve yakın ahabplarından bi-
risiydi. Franko Faşistlerinin
iki ajanı Licata ve dev cüs-
seli soförü de oradaydı. Bun-
lar Denard'ın vazifesine mâ-

ni olmak için orada bulun-
yorlardı.

Denard onların elinden
kurtulmak için tamir edilen
otomobile kaçmaktan başka
çare bulamamıştı. Fakat iki
Faşist ajanı onun bir oto-
mobil hırsızı olduğunu söyli-
yerek Rose'la Currie'yi de
alıp arkasından takip etmiş-
ler, hattâ onu bir aralık vur-
maya bile teşebbüs etmişler-
di. Gecenin yardımı sayesinde
Denard ellerinden güç
belâ kurtulmuştu. Ertesi gün
Rose onun bulunduğu otele
telefon etmişti. Adresi, bir

**Franko Faşistlerinin
iki ajanı Licata ve dev
cüsseli soförü de orada
idi.**

gece evvel Denard'ın acele ile düşürdüğü defterini bularak oradan öğrenmişti. Genç kız ona: «Sizin bir otomobil hırsızı olduğunuza inanamıyorum!» demişti. O da bu sözleri: «Ben daha siz doğmadan önce otomobil çaldım!» diye cevap vermişti. Bunun üzerine Rose ona saat sekizde buluşmayı teklif etmişti. Denard bu randevuya şimdi tereddüt içinde gidiyordu. Acaba o da bir faşist ajanı mıydı?

Onun Londra'ya geleceğini faşist ajanı Licata'ya kim haber vermişti. Burada oturduğu yer kapının üzerinde Enternasyonal Lisan Okulu diye yazmasına rağmen bir pansiyon, daha doğrusu İspanyol cumhuriyetçilerinin ajanlarının karargâhıydı. Pansiyonun ve okulun idaresine Mrs. Melandez isimli asabi ve ters yüzü bir kadın bakıyordu. Sonra kısa boylu, patlak gözlü Contreras, oturduğu odanın altındaki odada oturan Hintli Mr. Muckerji ve Dr. Bellaws hep garip insanlardı. Bunlardan herhangi birisi aslında cumhuriyetçilere hizmet eder gibi görünmekle beraber faşist ajanı olabiliyorlardı. Hepsinden şüpheleniyordu. Yalnız Else isimli onaltı yaşlarındaki güzel kızdan hoşlanmıştı. Onu öldürülen küçük kızına benzetmişti.

Böyle düşünerek garın bekleme salonuna geldiği zaman Rose'u orada buldu. Birden içinde korkuyla karışık bir memnuniyet hissetti. Önce genç kızın hatırını soruktan sonra heyecanla: «Buluşacağımızdan kimsenin haberi var mı?» dedi. Rose ona biraz ferahlık vermek için tatlı gülümsedi: «Korkmayın!...» dedi. «Burada bu kadar insan, polis var. Size dokunamazlar. Hem buluşacağımızdan yalnız Currie'nin haberi var.»

Rose, cumhuriyetçilerin onu nasıl olupta mühim bir işi halletmek için Londra'ya gönderdiklerine şaşıyordu.

Denard, onların elinden kurtulmak için tamir ediken otomobille kaçırmaktan başka çare bulamamıştı. Fakat ild Faşist ajanı...

Denard bir hareket adamı olmaktan ziyade bir rüya adamıydı. Genç kız ona karşı içinde acımayla karışık bir sevgi duyuyordu. Ona yardım etmek istiyordu. Denard'ın tatlı ve ahenkli sesiyle konuşması onu düşüncelerinden ayırdı. «Faşistlere satılacak her kilo kömür bir çok mason İspanyolun ölümü demektir. Babanız kömürlerini hiç bir zaman onlara satmamalıdır,» dedi.

Genç kız gülümseyerek: «Haklısınız,» dedi. «Eğer babamla iş görmek istiyorsanız ona çek defterinizin ağzını açmalısınız. Sonra babamın Fetting, Brigshock ve Neil Forbes isimli üç ortağı daha var. Onları da kandırmamız lâzım. Neil size bu hususta yardım edebilecek adamdır. İyi bir çocuktur. Benimle de evlenmek istiyor.»

Bu son sözler Denard'ı biraz incitmişti. Kıza dönerek: «Güzel,» dedi. «Siz evlilik işlerinizle meşgul olun. Beni de rahat bırakın. Benim için başınızın belaya girmesini istemem!» Bu söz Rose'u hiddetlendirmeye kâfi gelmişti. Denard'ın suratı

na kuvvetli bir tokat indirdi. Onu seviyordu ve ona yardım etmek istiyordu. Halbuki bu isteği adı bir kadına yapılacak bir istihfafla karşılaşmıştı. Tokadın şiddetiyle Denard'ın dudakları kanamaya başlamıştı. Özür dileyecek oldu. Denard sadece: «Allahısmarladık,» diyerek yanından ayrıldı.

Rose ertesi günü akşam geç vakit babasını oturduğu ve aynı zamanda işlerini idare

Çeviren :

VEDİİ EVSAL

Resimleyen : SURURİ

OYNAYANLAR

Denard Charles Boyer
Rose Cullen .. Lauren Bacall
Licata Victor Francen
Else Wanda Hendrix
Contreras Peter Lorre

**Rejisör: Herman Schomlin
Warner Bros.**

re ettiği konağında ziyaret etti. Babası diğer ortaklarıyla beraber çalışıyordu. Misafir salonuna girdiği zaman Denard'ı şaşırmış bir halde orada bekler buldu. Adam onun içeri girdiğini görünce hemen yanına koştu heyecanla: «Dışarıda size kapıyı açan usak evinize yeni mi geldi?» diye sordu. Rose başını sallıyarak: «Evet,» dedi. Ben de tanımıyorum-herhalde hizmete ben seyahatleyen alınmış olacak.»

Bu cevap üzerine Denard evraklarının usak tarafından çaldığını söyledi. Konağa geldiği zaman evraklar pardesüsünün cebindeydi. Usak şapkasını ve pardesüsünü asmak üzere aldığı sırada cebinden aşırılmış olacaktı. Bunlar kömürleri satın almak üzere lazım olan kredi evraklarıydı. Eğer Denard bunları tekrar elde edemezse bir şey yapamazdı. Belki de Licata uşağa çaldırdığı bu evrakları Lord ve ortaklarına göstere-

rek anlaşıyordu.

Rose buna mâni olmak için uşağı çağırarak Neil Forbes'i dışarı çağırmasını söyledi. Adam itiraz edecek oldu. Fakat onun Lord'un kızı olduğunu öğrenince dediğini hemen yaptı. Neil dışarı çıkınca genç kız meseleyi ona etraflıca anlattı. Nişanlısı ona: Bu adama nasıl inanıyorsun gibilerden bakıyordu. Fakat Rose anlatıklarında o kadar ısrar ediyordu ki nihayet o da inanmak zorunda kaldı. Neil: «Ben de sizlere yardım etmek isterim. Fakat Licata şimdi içerde Lord ve diğer ortaklarla anlaşıyor. Kömürler için bol para teklif ediyor. Elinde de çaldırdığınızı söylediğiniz geniş kredili bonolar var. Sonra bir çok amelemiz işsiz bekliyor. Onları çalıştırmak için yeni müşteriler elde edip yeni kuyular açmak lazımdır.»

Denard onun ne demek istediğini pekiyi anlamıştı. Licata gibi zengin bir müş-

teriyek kömürleri satmaktan vazgeçmek kolay değildi. Vazgeçseler bile Denard'ın elinde para olmadığı için bunları alacak durumda değildi. Halbuki birçok madenci de yeni kuyular açmadığı için işsiz ve parasız bekliyordu. Üçü beraberce bu büyük çıkmazdan nasıl kurtulacaklarını düşünürlerken salonun kapısı açıldı. İçeriye iki yabancı girdi. Birisi polis müfettişi Geddes olduğunu ve birvaka hakkında Scotland Yard'dan tahkikat için geldiğini söyledi. Sonra içlerinden hangisinin Denard olduğunu sordu. Neil eliyle Denard'ı işaret etti. Müfettiş ona doğru yürüyerek: «Pansiyonunuzda hizmet eden Elise oturduğunuz odanın penceresinden düşerek öldü!» dedi. «Bunun bir cinayet olmasından şüpheleniyoruz. Pansiyonda Mrs. Melandey'i Dr. Bellaws'ı ve Mr. Muckerji'yi sorguya geçtik. Kızı bu sabah sizinle odanızda

Savşmak için vatana dönen bir erkeğin, Rose gibi bir yardımcıya ihtiyacı vardı.

konuşurken görmüşler. Bizimle merkeze gelmeniz lâzım.»

Denard'ın gözünde yaşlar belirmişti. Boğuk bir sesle: «Onu muhakkak öldürmüşlerdir. Ona dün akşam saklaması için bazı kâğıtlar vermiştim. Onları ayak kabısının içinde saklıyordu. Bugün öğleye doğru da kendisinden almıştım. Zavallı yavruvak,» dedi. Sonra birden aklına gelmiş gibi: «Constras'ı sorguya çekmediniz mi?» diye sordu. Müfettiş pansiyonda bu isimde bir kimse bulunmadığını söyledi. Anlaşılan polisler onun katil olmasından şüpheleniyorlardı. Merkeze gitmesi demek Faşist ajanlarının tamamen muvaffak olmaları demekti. Ansızın silâhını çekerek odadakilerin ellerini kaldırmalarını söyledi. Sonra kapiya doğru yürüdü. Üzerindeki ağırlığın yerine canlılık kaim olmuştu. Yüzünün hatları sertleşmişti. Şimdi Madrid cephesinde kahramanca dövüşen Denard olmuştu. Rose niçin Londra'ya göndermek için Cumhuriyetçilerin onu seçtiğini şimdi anlıyordu.

Ertesi gün Denard telefonla oturduğu yerin adresini Rose'a bildirdi. Genç kız hemen tarif edilen adrese gitti. Kapiyı elinde silâh olarak Denard açtı. Evin hakiki sahibinin yaz tatili için başka bir yere gittiğini söyleyerek genç kızı içeri aldı. Beraberce yukardaki odaya çıktılar. Rose odaya girdiği zaman yerde boylu boyunca yatan bir ceset gördü. Çığlığını güc tuttu. Denard serinkanlılıkla cesedi işaret ederek: «İşte Contreras bu adamdır,» dedi. «Dün sizden kaçtıktan sonra pansiyona gittim, kızı pencereden aşağı atmışlar. Bütün bunları itiraf ettiği sırada tabancamın namlusu şakağında dayandı. Heyecanından kalp krizi geçirerek kendi kendine öldü.»

Bundan sonra Rose, babasının ve ortaklarının Licata'da anlaşıklarını söyledi. Ertesi gün yeni maden ku-

yuları açılacak, işçiler merasimle çalışmaya başlayacaklardı. Denard bu kömürlerin Faşistlerin eline geçmesine her ne pahasına olursa olsun mâni olmak istiyordu. Fakat bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Ertesi gün merasim yerine gitmeğe karar verdi. Fikrini Rose'a da söyleyerek onu evine gönderdi.

Rose ertesi sabahı heyecan içinde bekledi. Sabah gazetelerinde Mrs. Melendez'in zehir içerek kendisini öldürdüğünü okudu. Mr. Muckerji polise kızın Denard'ın pencesinden düşmeyip onun penceresinden düştüğünü söylemişti. Fakat buna rağmen polis hâlâ Denard'dan şüpheleniyordu. Onun silâh gerekerek kaçması hoş görünmüyordu.

Genç kız otomobiline altyarak doğruca merasim yerine gitti. Denard'ı orada bulacağını umuyordu. Törenin yapıldığı yere geldiği zaman babasının ortaklarından Brigstock nutuk veriyordu. Madenciler yeniden çalışmaya başladıklarına seviniyorlardı. Brigstock'un arkasında babası, nişanlısı, diğer ortaklar ve Faşist ajanı Licata söylenenleri gülümsüyerek dinliyorlardı. Birden gür bir söz Brigstock'un sözlerini kesti. Herkes sesin geldiği tarafa baktı. Denard yüksek bir yere çıkmış: «Madenciler dinleyin!...» diyordu. «Patronlarınız sizi aldatıyor. Kömürlerinizi Faşistlere satıyor. Onlar bununla silâh, top, tüfek yaparak sizin gibi masum insanları öldürüyorlar. İspanya'da da buradaki gibi madenler var. Fakat oradaki işçiler çalışmayı bırakarak Faşistlere karşı vatanlarını müdafaaya başladılar. Sizler patronlarınızın kömürleri Faşistlere satmasına mâni olun. Bu suretle İspanya'da masum çocukların, kabahatsiz annelerin öldürülmesi felâketinin de önüne geçmiş olursunuz.»

Denard'ın nutuku beklenen tesiri gösterdi. İşçilerden bir-

kaçı daha çıkıp İspanya'da Faşistlerin yaptığı mezalimi anlattılar. Licata'nın söförlü hiç olmazsa Denard'ı susturmak için silâhını ateşledi. Kurgun cesur adamın tepesinden geçti. Etraf karıştı. Rose kalabalık arasında ilerliyerek Denard'ı kolundan tutup çekti. Birlikte oradan uzaklaştılar. Currie'nin hanına gittiler. Ertesi gün bütün Londra gazeteleri kömürlerini Faşistlere satmak istediği için Lord Benditch ve ortaklarına çatıyordu. Bu vaziyet karşısında patronlar Licata ile yaptıkları anlaşmayı bozmak zorunda kalmıştı.

Neil Forbes o gece İspanya'nın Borselona limanına hareket edecek bir şilepte Denard'a ve nişanlısı Rose Cullen'e yer bulmuş ve onları gemiye kaçırmıştı. Gerçi sevgilisi elinden gidiyordu. Fakat buna hiç üzülmüyordu. Çünkü Rose gibi bir kıza Denard kendisinden daha lâ-yıktı. Savaşmak için vatani-dönen dönen bir erkeğin Rose gibi candan bir yardımcıya ihtiyacı vardı.

DOLABIN DEVRİLİRKEN ÇIKARDIĞI GÜ-
RÜLTÜYÜ DUYAN FRANK DAĞ KARTALI
NIN HAYDUTLARLA BÖĞÜŞTÜĞÜNÜ SAN-
MIŞTI ARKADAŞINA: "Sen çocuğa göz
kulak ol " dedi, galamezsem onu kur-
tar " ÇAK'IN KADESİLİK VERMESİNE VA-
KİT BIRAKMADAN MAĞARAYA DALDI.

Dağ Kartalı

DAĞ KARTALININ GÜÇLÜKLE GEÇ-
TİĞİ BU YOL İRİ VÜCUTLU FRANK'IN
ÇOK DARDI. CESUR AVCI BİÇAĞINI
ŞEKİMİŞ TOPRAĞI OYUYOR, TÜNELİ GE-
NİŞLETİYORDU. BİRAZ SONRA DAĞ KAR-
TALININ YANINA VARMIŞTI. DAĞ KARTALI
ALVAREZİN AYAKLARINDAKİ ZİNCİRİ
EĞELİYOR KOPARMAĞA ÇALIŞIYORDU
ALVAREZ NEREDEYSE SEVİNCİNDEN
BAYILACAKTI NİHAyet ALVAREZ KUR-
TULDU

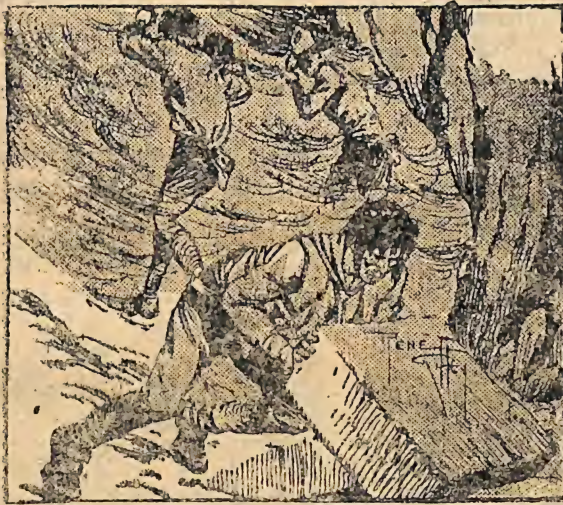
BU İŞ HENÜZ BİTMIŞTI Kİ BİRAZ ÖNCE
KÜÇÜK PİYERE BEKİLİK EDEN KADIN İKİ
HAYDUTLA İÇERİ GİRDİ. DAĞ KARTALI İLE
FRANK HEMEN BUNLARI HAKLADILAR. KADIN
ÇİĞLİK ATARAK KAÇTI. HAYDUTLARDAN BİRİ
ORMANDA AĞACA BAĞLADIKLARI ADAMDİ.

KAYBEDİLECEK VARİT YOKTU
FRANK: "Siz gidin, benim u.
şak bir işim var." DEDİ. FRANK
BULDUĞU EŞYAYI KAPININ ÖNÜNE
YİĞDİ, ARASINA BİR DİNAMİT Sİ
KİŞİTİRDİ.

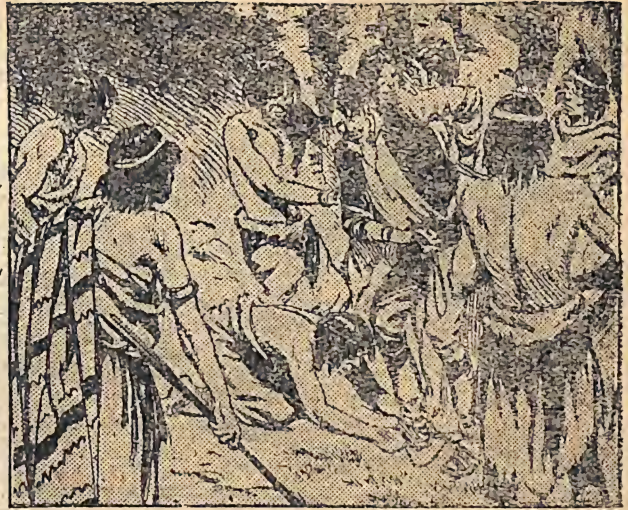
ALVAREZ İLE ÇAK KUÇAKLAŞ.
TILAR FRANK'TA DIŞARI ÇIKTI.

DAĞ KARTALI TÜNELİN AĞIZINI AĞIRLA
PAKLA KAPATTI BU SIRADA KORKUNÇ
BİR PATLAMA OLDU HER TARAĞI DUMAN
BÜRÜDÜ. DİNAMİT ATEŞ ALMIŞTI.
MAĞARAYA GİRMEK İSTEYEN HAYDUTLAR
YANGINI GÖRÜNCE ŞAŞIRDILAR HAYDUTLA
RIN ŞEFİ MARTINEZ BAĞIRIYORDU:
"Onları her tarafa atayınız. Bu sefer
elimizden kaçamayacaklar. Kara pençe kabi-
lesi bizi yarımlayacak. geleceğ. Köprüden gece-
mezler Onları sağ bırakmıyacağız."

FRANK
İLE ARKA-
DAŞLARININ
ORMANDA
AĞAÇ-
BAĞLI OL-
RAK SI-
RAKTIKLARI
HAYDUT-
LAR BA-
GİRDİLER.
SESİNİ
DUYANLAR
GELİP ON-
LARI KUR-
TARDILAR.

HAYDUT-
LAR HINT-
LİLERE
FRANK
İLE AR-
KADAŞ-
LARININ
ATLARI-
NI HE-
DİYE
ETTİ-
LER

KIRMIZI DERİLİLER ÇOK
SEVINMİŞLERDİ. HAYDUT-
LARDAN BİRİ DEDİKİ:
-ü Daha büyük hediyeler
almak ve çok para kazan-
mak isterseniz şu ucuru-
mun başından ayrılmayınız.
Avcıyla arkadaşlarınızı ya-
klaşın. KIZIL DERİLİLER
BUNU KABUL ETTİLER.

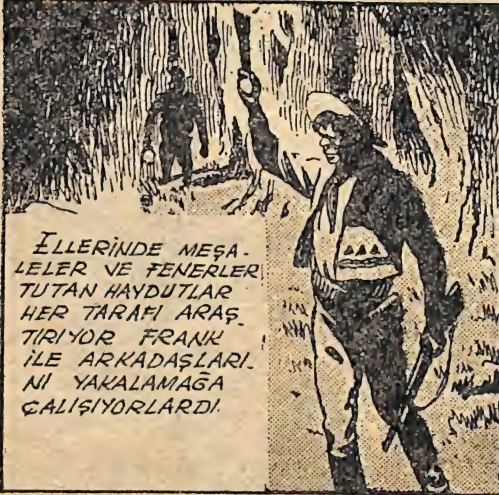
ÇESUR AVCI
İLE ARKADAŞ-
LARI GECE KA-
RANLIĞINDAN
İSTİFADE EDE-
REK İLERLİYOR-
LARDI.
FRANK SABA-
HI BEKLEMEDEN
KAÇMAK NIHE-
TİNDEYDİ.

DAĞ KARTA-
LININ AYAĞI
BİRDENBİRE
SERT BİR ÇİS-
ME ÇARPTI.
BU İRİ BİR
DEMİR ÇUBUK
İDİ. FRANK
DENTİRİ ALDI.
TÜFEĞİNİ AL-
VAREZ'E
VERDİ. -27

BİZİM
KAH-
RA-
MANL
LAR
YOLA
DÜZÜL
DÜLER

AVCI: - BU demirle ben
haydutların hakkından ge-
lirim!.. diyordu. DAĞ
KARTALI DA İPİNİ KEMENT
ETMİŞ ELİNDE TUTUYORDU
HEPSİ GÜRÜLTÜSÜZCE UÇU-
RUMUN KENARINA GİDİYOR-
LARDI. KÜÇÜK DİYERİSİ
LONUN SIRTINA BAĞLAMIS-
LARDI. KOCA KÖPEK İÇİN
BU HAFİF BİR YÜKTÜ
ÇOCUK UYUYORDU

İLLERİNDE MEŞA-
LELER VE FENERLER
TUTAN HAYDUTLAR
HER TARAFA ARAŞ-
TIRIYOR FRANK
İLE ARKADAŞLARI
NI YAKALAMAĞA
ÇALIŞIYORLARDI

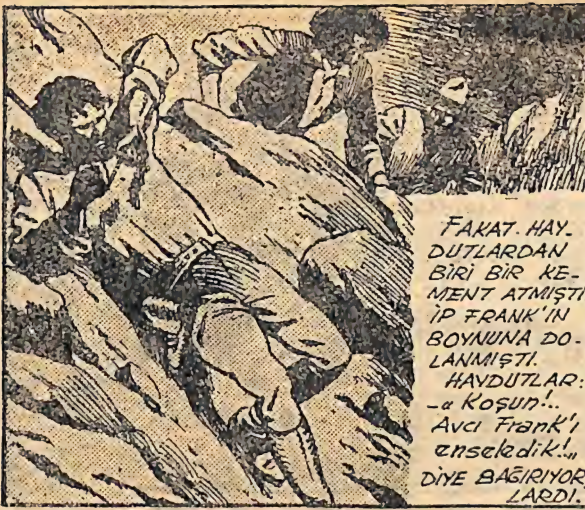
ÇESUR AVCIYLA AR-
KADAŞLARI KARAN-
LIKTA YAVAŞ VE SES-
SİZ İLERLİYORLARDI.
HER İHTİMALE KAR-
ŞI KULAK KESİLMİŞ-
LERDİ

UĞURUMUN KENA-
RINA GELDİLER.
FRANK KÖPRÜ KÜ-
TÜĞÜNÜ AŞAĞI YUVAR-
LAMAĞA ÇALIŞIYORDU

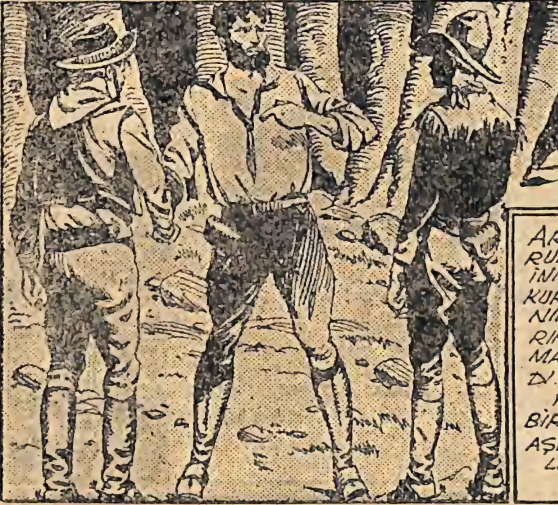
KÜTÜK
GÜRÜLTÜ
İLE UÇU-
RUMA
YUVAR-
LANDI
HAYDUT-
LAR U-
YANDI.
LAR.
AVCI İLK
YAKLA-
ŞANA
DEMİRİ
YAPIŞTIR-
DI.

FAKAT HAY.
DUTLARDAN
BİRİ BİR KE-
MENT ATMIŞTI.
İP FRANK'IN
BOYUNA DO-
LANMIŞTI.
HAYDUTLAR:
-« KOŞUN!..
Avcı Frank'ı
enseledik!..
DİYE BAĞIRIYOR
LARDI.

FAKAT HER
SEYİ GÖREN
DAĞ KAR-
TALI HAY.
DUDUN Ü-
ZERİNE A-
TILDI, BOĞA-
ZINA HAN-
GERİNİ SAP-
LADI FRANK'ı
KURTARDI.

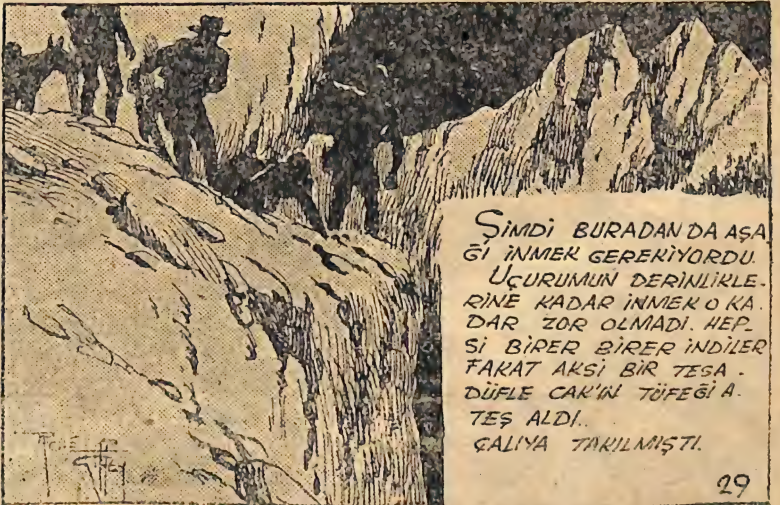

ARTIK UÇU-
RUMDAN
İNMEK VE
KURTULMA-
NIN YOLLA-
RINI BUL-
MAK LÂZİM
Dİ FRANK
BİR İPLE
AŞAĞI SAL-
LANDI.

BİRAZ SONRA
HEPSİ UÇURU-
MUN YARISINDA
BULUNAN DÜZ
BİR KAYANIN
ÜSTÜNE İNMİŞ-
LERDİ.

SİLO İLE RÜ-
ÇÜK PİYERİ DE
İPLE SİM SIKI
BAĞLADILAR VE
DİKKATLE AŞAĞI
İNDİRDİLER.

SİMDİ BURADAN DA AŞA-
ĞI İNMEK GEREKİYORDU.
UÇURUMUN DERİNLİKLE-
RİNE KADAR İNMEK O KA-
DAR ZOR OLMADI. HEP-
Sİ BİRER BİRER İNDİLER
FAKAT AKSİ BİR TEĞA-
DÜFLE ÇAK'IN TÜFEĞİ A-
TEŞ ALDI.
ÇALIYA TAKILMIŞTI.

UÇURUMUN
İÇİNDEN GE-
LEN TÜFEK
SESİNİ İŞİ-
TEN HAYDUT-
LAR EL-
LERİNDE
FENERLERLE
KOŞTULAR NE
OLDUĞUNU AN-
LAMAYA BA-
LIŞTILAR

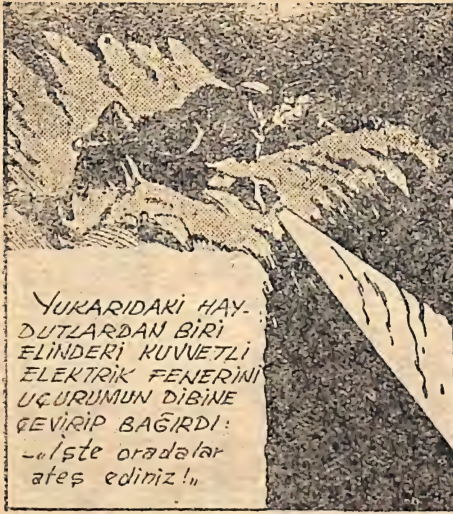
FRANK UÇURU-
MUN DİŞİNDE
GÖŞKÜN ÇAĞIL-
TILARLA AKAN
SELİN KİYİSİNDE
NE YAPACAĞINI
DÜŞÜNÜYORDU.
BİRDENBİRE
AYAĞI SERT BİR
ŞEYE TAKILDI.
KARANLIĞI, EL
YORDANIMIYLA SAL
OLDUĞUNU ANLADI.

HEMEN ARKADAŞLARI-
NIN YANINA KOŞARAK
HABER VERDİ. KAYBE-
DİLECEK VAKİT OLMADIĞI-
NI SÖYLEDİ.
ÇOK GEÇMEDEN YU-
KARIDAN İRİ KAYALAR
ATILMAYA BAŞLANDI.
HAYDUTLAR ONLARI EZE-
REK ÖLDÜRMEK İSTİYOR-
LARDI.

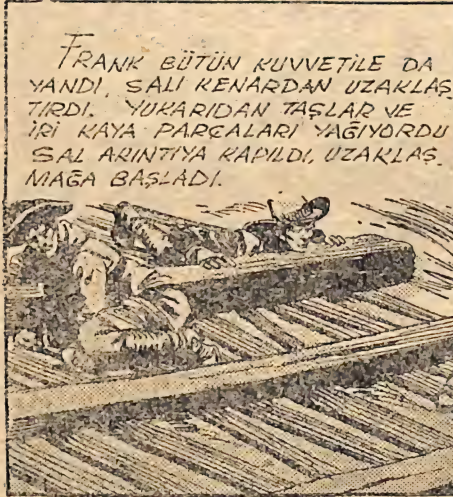

YANINDAN YUVARLA-
NAN BİR KAYADAN KUR-
TULMAK İÇİN BİRDEN-
BİRE SIKIRAYAN ÇAK
SUYA DÜŞTÜ. DAĞ
KARTALI BİR SİRİR
UZATTI, ONU KURTAR-
DI.

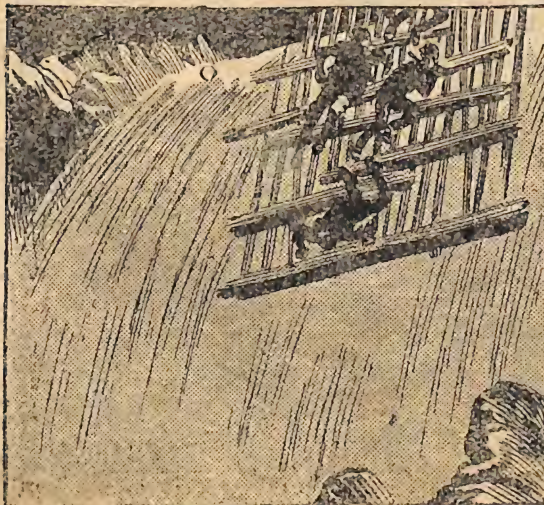
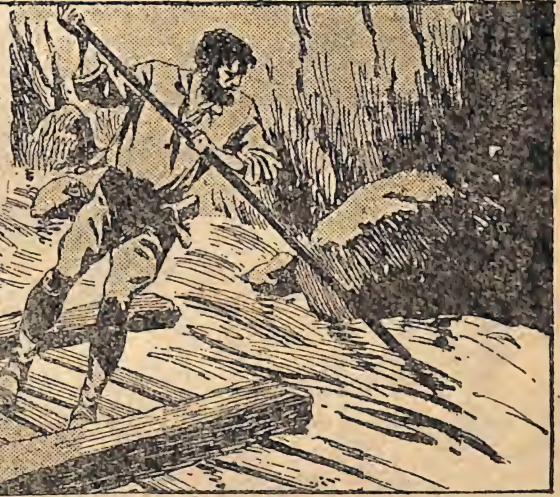

YUKARIDAKİ HAY.
DUTLARDAN BİRİ
ELİNDİRİ KUVVETLİ
ELEKTRİK FENERİNİ
UÇURUMUN DİBİNE
GEVİRİP BAĞIRDI:
«İşte oradalar
afes ediniz!»

TAKAT SÖZÜNÜ
HENÜZ TAMAMLA
MAMIŞTI Kİ FRANK
K'İN TÜFEĞİNDEN
ÇIKAN BİR KUR.
SUKLA UÇURUMA
YUVARLANDI.
ÇAĞILIYARAK
AKAN COŞKUN
SULARA KAPILDI
KARANLIKLARA
DOĞRU SÜRÜK.
LENDİ

FRANK BÜTÜN KUVVETİLE DA
YANDI, SALI KENARDAN UZAKLAŞ
TIRDI. YUKARIDAN TAŞLAR VE
İRİ KAYA PARÇALARI YAĞIYORDU
SALI ARINTIYA KAPILDI, UZAKLAŞ
MİĞA BAŞLADI.

FRANK BÜTÜN KUVVETİLE ELİN-
DENİ SİRİĞİ KAYALARA DAVIYOR
VE BİR AN EVVEL UZAKLAŞMAYI
TEMİNE ÇALIŞIYORDU.
SULARIN GÜRÜLTÜSÜ GİT GİDE
ARTIYORDU. FRANK BİRDENBİRE
BAĞIRDI: «Dikkat ediniz! ileride
bir çağlayan var. Sala iyice tu-
tununuz!»
SÖZLERİNİ DAHA YENİ TAMAM.
LAMIŞTI Kİ SAL BİRDENBİRE SİĞ
RADI VE DİMDİK OLARAK ÇAĞLA
YANA YUVARLANDI. HEPSİ BÜTÜN
KUVVETLERİLE TANTALARA SARILDILAR

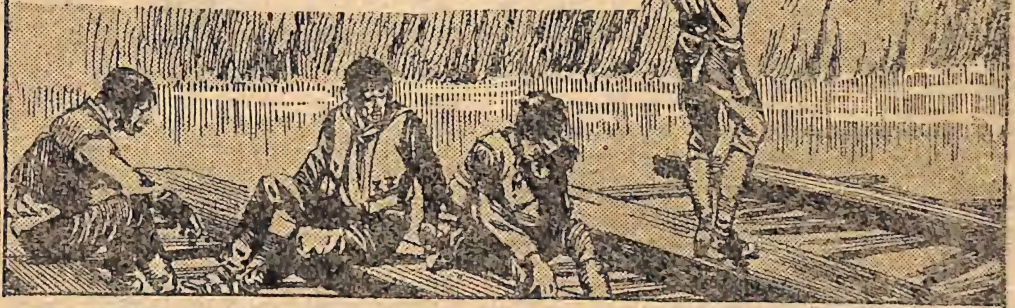
SAL KİMLİĞİ BİR
SEKİLDE YUVARLANDIK
TAH SONRA BİRDEN
BİRE YAVAŞLADI
ETRAFLARINA BAKIN.
DILAR. BİR YERALTI
GÖLÜNÜN İÇİNDEYDİLER
FRANK SIKIRLA SALI
TÜNELİN AĞZINA YÜRÜTTÜ

KENDİLERİNİ
TOPLAYINCA
BAŞLARINA
GELEN KÜRKÜN
SEYİ ANLA-
DILAR.
KÜÇÜK PİYER
İLE SİLO KAY-
BOLMUŞLAR.
DI. FRANK
BÜYÜK BİR
ACI İÇİNDE
BASINI İEDİ

PIYER MUHAKKAK BOĞULMUŞ OLACAKTI.
FRANK'IN ARKADAŞLARI DA AĞLIYACAK GİBİ
İDİLER.

ÇAK İLE DAĞ KARTALININ AĞIZLARINI
BIÇAK AĞMIYORDU
ALVAREZ İSE : " Belki! " DİYE MİRİL
DANIYORDU.

ALVAREZ : " Silo co-
cuğu muhakkak
kurtulur, buna ina-
mıyorum " DEDİ
32 -ARKASI VAR-

Boksli, İngiltere'nin küçük bir şehridir. Bir de Boksli Postası adında gazetesi vardır. Geçenlerde bu gazetede iki ilân çıktı:

NIŞAN — Genç mühendislerimizden Ceremiyah Douglas Potter'le, Mareşal Vecvud'un kızı Odri Vecvud nişanlandılar.

UÇAK ARANIYOR — Boksli Havacılık klübü, elden düşme fakat sağlam ve ucuz bir uçak alacaktır. Her gün dokuzdan beşe kadar klüp sekreterliğine müracaat edilebilir.

Bu iki basit paragrafı okuyanlar fazla düşünmeden geçip gittiler. Gazetenin sahibi bile bu ilânların birbirleriyle alakadar olduğunu ve altlarında bir aşk macerası gizli bulunduğunu bilmiyordu.

Genç ve yakışıklı bir pilotun açmış olduğu klüp, iyi işliyordu. Bir tek uçakları vardı ama, talebeler aralarında çok iyi geçiyor ve sırayla ders görüp mümkün mertebe istifade etmeğe çalışıyorlardı. İstifade ediyorlardı da! Çünkü yüzbaşı, gayetle sabırlı ve usta bir adamdı.

Odri Vecvud, klübün en istidatlı talebelerindendi. Az zamanda usta bir pilot olmuştı.

Ceremiyah Douglas Potter, klübe Odri'den beş altı ay sonra girmişti. Ama girmese hiç şüphesiz daha iyi ederdi. Çünkü havacılığa hiç istidadı yoktu. Ne kadar uğraşsa, çırpınsa, didinse bir türlü uçak kullanmanın esasları aklına girmiyordu. Yüzbaşı ve klüpteki öteki talebeler, bunu ilk baştan anladılar. Potter de anlamıyor değildi ama, bir türlü vazgeçemiyordu.

— Ya istiklâl ya ölüm! sözlerini kendine düstur edinmişti. Yüzbaşı kaç defa:

— İstiklâli aklından çıkar! Bir gün öleceksin. Bir şey değil, benim başım derde geçecek.

Diye söylenmiş; kaç defa samimiyetle:

— Ceri, gel şu işten vaz-

Acemi Kartal

Çeviren :

ASİM YEĞİNOBALI

Resimleyen : **AFFAN**

★

geç, diye yalvarmıştı.

Fakat Ceri'nin dediği dekti. Binmekten bir türlü vazgeçmiyor, her bindiğinde de uçağın muhakkak bir yerini hozup getiriyordu. Bütün kış böylece devam etti: Zaten havalar bozulunca, âzaların alâkası sönmeye başlamıştı. Sadece Ceri'yle, Odri her fırsatta talim yapıyorlardı. Klübün tek uçağına sırayla binerek uçuyorlardı. Odri'nin uçuşuyla, Ceri'nin uçuşu arasında dünyalar kadar fark vardı. Bunu Ceri de biliyor ve ilerlemek için elinden geleni geri koymuyordu. Fakat yaptığı her teşebbüs tam tersine bir netice veriyor ve Ceri'yi büsbütün kızdırıyor, usandırıyor.

Kış geldi ve bahar oldu. Bu arada yüzbaşı da gitgide endişeleniyordu. Uçakta bir arıza olacak olsa, halleri haraptı.

Bir gün yüzbaşı Ceri'yi çağırdı:

— Bana bak Ceri, dedi. İyi çocuksun, hoş çocuksun. Yakışıklısin, mükemmel bir mühendissin ama, iyi bir havacı değilsin. Değilsin ve asla olamayacaksın. Çok müteessirim ama, bu işten vazgeçmem lazım. Zaten bir tek uçağımız var.

Bunun üzerine Ceri bir müddet başını kasıdı sonra gayet tatlı bir tebessümle Yüzbaşıya dönerek:

— Bak ben işin bu tarafını hiç düşünmemiştim, dedi. Doğrusu çok üzülüm. Hakkın var. Senin bir tek uçağı-

nı durmadan tehlikeye koymak haksızlık olur. Bak aklıma ne geldi! Kendim için hususi bir uçak alırım. Ben binmediğim zaman, öteki talebeler kullanırlar. Nasıl?

Yüzbaşı sesini çıkarmadı. Çünkü Boksli Havacılık Klübü için ikinci bir uçak çok iyi olurdu. Böylece bir hafta sonra klüp binasının önünde bir ikinci uçak görüldü. Havalar güzeldi. Talebeler hevesliydi. Yüzbaşı hayatından memnundu. Onun için dersler hızla ilerliyor ve herkes az zaman içinde müthiş bir terakki gösteriyordu.

Derken bir gün Ceri, Odri Vecvud'a âşık oldu, yahut âşık olduğunun farkına vardı. Odri yirmi yaşındaydı. Bol sarı saçları, şeftali çiçekleri gibi bir teni, iri iri mavi gözleri ve gayet tatlı bir tebessümü vardı. Amma velâkin Ceri onu bir ilâhe olarak görüyordu. Kendi kendine düşünürken kızın yürüyüşünü bir raksa, gözlerini gök rengi firuzelere, dudaklarını ismi konmamış çiçeklere, ellerini kumrulara, ayaklarını güvercinlere, saçlarını güneş şualarına benzetiyordu.

Bütün kış böyle harikulâde bir mahlûka ahabplık etmiş de genç kızın şahaneliğini nasıl farketmemişti? O üç ayı geri verseler muhakkak ki Odri'nin yanından bir an bile ayrılmaz, onun güzelliğinin, onunla geçen anlarının tadını doya doya çıkarırdı.

Fakat geçen kış bir daha asla geri gelmeyeceği için Ceri her fırsatta Odri'yi buluyor ve kalbini kızın ayaklarının altına seriyordu. Odri onunla açıktan açığa alay ediyor, ateşli sözlerine altın başını arkaya atarak gülüyordu. Fakat bu bile Ceri'nin canına minnetti. Odri'yi gözünde o kadar büyüttü ki, böyle ilâhi bir mahlûkun kendisiyle alay etmesini bile bir lütuf sayıyordu.

Güzel bir gündü. Ceri gece uçağına binip havalanmıştı. Birbirinden daha kötü manevralar yapıp duruyordu.

Onun bu beceriksizliğine klüptekiler artık alışmışlardı. Ara sıra bir çocuğa güler gibi gülüyorlardı.

Derken talebelerden biri sahada bir şey gördü.

— O da ne?

Dedi ve gidip aldı.

— Vay canına bir tekerlek. Bu da nerden geldi böyle?

Fakat bu mânasız bir

ğa başladı, İçinden de durmadan genç mühendise küfrediyor:

— Ceremiyah Duglas Potter! Ben demedim mi sana bir gün başına iş açacaksın diye! diyordu. Öleceksin! Öldüğüne acımıyorum, benim başım derde girecek. Klübün namı kirlenecek!

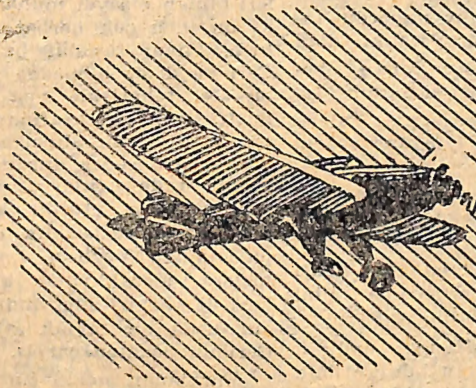
O sırada Odri, klüp binasından çıktı. Yüzbaşının

sahanın ortasında durmuş gökyüzüne bir tekerlek salıdığını görünce şaşırdı ve talebelerden birine:

— Ne oluyor Allah aşkına? Yüzbaşı ne yapıyor öyle? diye sordu.

Talebe:

— Ceri'nin uçağının tekerleklerinden biri düşmüş de, Ceri'ye haber vermeğe çalışıyor, dedi.

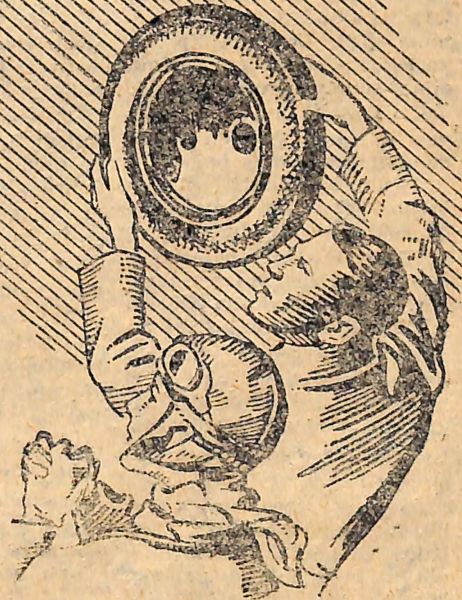
**Yüzbaşı tekerleği kap-
tıgı gibi sahanın orta-
sına kostu ve tekerleği
kaldırıp sallamağa baş-
ladı. İçinden de dur-
madan genç mühendi-
se küfrediyor :**

sualdi. Çünkü tekerleğin ner-
den geldiği besbelliydi. Oniki
çift göz gökyüzüne doğru
baktı. Yüzbaşı:

— Ceri'nin uçağının teker-
leği! diye bağırdı. Yükselir-
ken düşmüş olacak!

Hepsinin tüyleri diken di-
ken oldu. Öyle ya iki teker-
lekle bile uçup yere inmesini
beceremiyen Ceri, tek teker-
lekle mahvolmuş demektir. İ-
yi bir pilot tekerleklerinden
birinin eksik olduğunu bilir-
se, uçağı ona göre idare e-
der ve sapasağlam yere in-
direbilirdi. Ne yapıp yapıp Ce-
ri'ye tekerleğin birinin eksik
olduğunu göstermek lâzımdı.

Yüzbaşı tekerleği kap-
tıgı gibi sahanın ortasına kostu
ve tekerleği kaldırıp sallama-

Odri ilkönce kahkahalarla gülererek:

— Zaten, Ceri'den başka ne umulur? diye bağırıyordu.

Fakat yavaş yavaş vaziyetin vehametini idrâk etmeğe başlayınca Ceri'nin beceriksizliğini, tek tekerlekle inmenin zorluğunu düşündü. Ve kanı damarlarında buz kesildi. Derhal yüzbaşıya doğru koştu.

Yüzbaşı tekerleği deli gibi sallıyordu. Fakat Ceri'nin haberi bile yoktu. Kendi kendine durmadan dönüyor ve daima da beceremediği manevralar yapıyordu. Odri, nefes nefese yüzbaşının yanına geldi ve boğuk bir sesle:

— Bil! dedi. Bil! Aman Yarabbi ne feci vaziyet! Ne yapabiliriz? Onu kurtarmak lazım Bil! Bil! Ceri'yi yalnız sen kurtarabilirsin!

Yüzbaşının gözleri karar-
dı. Bir an içinde kararını verdi ve harekete geçti.

— Çabuk!

İşte, Odri'ye kendini göstermenin zamanı gelmişti!

Çünkü Yüzbaşı, genç kızı uzun zamandır seviyor fakat bu sevgisini söylemeğe cesaret edemiyordu. Bu onun için büyük bir fırsattı. Koşa koşa klüp binasının önüne gitti. Uçağa binip, tekerleği talebelerden birinin eline sıkıştırdı ve:

— Haydi çabuk, arkaya geç ve tekerleği sakın elinden bırakma! diye bağırdı.

Uçak, sahadaki otların üstünde şöyle bir kavis çevirdi, sonra havalandı.

Yukarda Ceri, beceriksizce manevralar yapıp duruyor, bir taraftan da Odri'yi düşünüyordu. Çünkü Odri'nin yüzbaşıyı seçeceği muhakkaktı. Genç kızın aklı fikri uçmaktaydı. Yüzbaşı da hakiki bir kuş gibi uçuyordu. Kendisi ise o kadar beceriksizdi ki!

O sırada öteki uçağı gördü. Bu da ne demekti? Aşağı baktı ve yerdeki kalabalığı gördü, heyecanla dalgalanan

bir kalabalık! Sonra gözlerini gitgide yükselen uçağa çevirdi ve o zaman talebenin elinde tuttuğu tekerleği farketti. Bunun mânasını anlamadı.

Derken yüzbaşının uçağının altına baktı ve kahkahalarla gülmeğe başladı. Ceri, her fırsatta kabahatini bulan, hattâ onu küçük düşürmek için fırsat icat eden yüzbaşından hoşlanmazdı. Fakat o anda adama hayran kalmaktan kendini alamadı. Bu yaptığı şeyi nasıl ve niçin yaptığını anıyamıyordu ama, büyük bir ustahlığı doğrusu! Nasıl becermişse becermiş, yüzbaşı uçağının tekerleğini çıkarmıştı. Talebe de elinde sallayıp duruyordu. Ceri:

— Acaba yere inmezden evvel nasıl takacaklar? diye düşündü.

Bir kere daha yere baktı ve herkesin heyecanla elini salladığını gördü.

Öte taraftan, endişeli gözlerini bin an bile Ceri'nin uçağından ayırmıyan yüzbaşı aşağıya bakmadığı için talebelerden birinin bir başka tekerlek salladığını görmemişti. bile!

— Ah sersem ah! diye bağırdı. Oyun oynuyoruz zannediyor. Göster tekerleği şuna!

Talebe tekerleği tekrar salladı. Ceri de yüzbaşının uçağını göstererek güldü. Sonra gözlerini önüne çevirdi. Artık bu kadar şaka yetirdi. Yere inmesi lâzımdı.

Bu esnada yüzbaşının kendine yaklaşmış olduğunu gördü.

— Nedense herif peşimi bırakmıyor, diye söylendi. Bu gün bir hoşluğu üstünde. Pekâlâ! Nasıl istersen öyle olsun, Bil Efendi! Yere beraber inelim.

Daireler çevire çevire beraber alçaldılar. Aşağıdakilerin heyecan ve endişesi son haddini bulmuştu. Ağlasın-

lar mıydı, gülsünler miydi bilemiyorlardı.

Talebeler ellerini sallıyarak bağırıyorlardı. Yüzbaşının uçağındaki talebe durmadan tekerleği gösteriyordu. Ceri de bunları hep oyun zannettiğinden hiç ehemmiyet vermeden alçalmağa devam ediyordu.

İki uçak hemen hemen yan yana indiler. Ceri'nin uçağı daha evvel toprağa değdi. Şimdiye kadar zaten hiç doğru düştür yere indiği görülmemişti. Uçağın tekerlekleri tamam olsaydı, muhakkak ki bu inişi çok berbat sayılırdı. Fakat tesadüf bu ya! Ceri kendi de bilmeden tam bir «tek tekerlekle iniş» yapmıştı. Uçak bir tarafına doğru yattı. Hızını alıncıya kadar ilerledi sonra durdu. Ceri, bu arada sıçradı ve sahanın ortasına oturdu kaldı.

O anda yüzbaşının uçağı da inmişti. Yüzbaşı, hızlı inişlere meraklıydı. İki tekerleği varmış gibi indiği için, uçak bir taklak attı ve Ceri'nin uçağına çarptı.

Paralanan uçakların arasından çıkan yüzbaşı hiddetle:

— Sersem! diye bağırdı. İşte senin yüzünden uçağım harap oldu! O tekerleği ne diye sallıyorduk zannettin? Oyun olsun diye mi?

Ceri, gene gülmeğe başlayarak:

— Öyleyse ne diye çıkar-
dınız? diye sordu.

— Çıkardık mı? Sersem! O senin tekerleğindi!

— Benim mi? Ya seninki nerede?

— Benimki mi?

O sırada yüzbaşının tekerleğini getiren talebeler, kaza yerine gelmişlerdi. Odri öf keyle:

— İşte hiç uçağımız kalmadı! diye bağırdı. Ceri de kabahat yok. O, harikulâde bir iniş yaptı. Bütün kabahat senin Bil!

Bu tesadüften mümkün olduğu kadar istifade eden Ceri, ondan sonra da bir daha uçmadı.

EVİN ROMANLARI SERİSİ

UÇURUM

KEMALETTİN TUĞCUNUN BU GÜZEL KİTABINI
OKUDUNUZ MU? OKUMADINIZSA MUHAKKAK O-
KUYUNUZ. ÇÜNKÜ BU ESER EVİN ROMANLARI
SERİMİZİN EN GÜZEL KİTAPLARINDAN BİRİDİR.
BÜYÜK BİR AŞKIN HİS, İSTIRAP, GÖZYAŞIYLA
DOLU HİKÂYESİNİ, TEMİZ BİR TÜRKÇE, GÜZEL
BİR ÜSLÛPLA ANLATMAKTADIR. ADEDİ HERGÜN
BİRAZ DAHA AZALAN BU KİTABI ALMAKTA ACE-
LE EDİNİZ.

FIATI :
100
KURUŞ

ÇIKARAN :

